

หน่วยที่ 3 ตัวแปรชนิดอาร์เรย์และสตริง

ตัวแปรประเภทหนึ่งที่ใช้ชื่อตัวแปรชื่อเดียว แต่สามารถเก็บข้อมูลเป็นกลุ่มได้ เรียกว่า ตัวแปรแบบอาร์เรย์ ถ้าหากประกาศตัวแปรประเภทนี้ขึ้นมาผู้ใช้สามารถเก็บข้อมูลหลาย ๆ ค่าติด ๆ กันได้ และสามารถเรียกข้อมูลแต่ละค่าขึ้นมาได้ ตัวแปรแบบอาร์เรย์นี้มีทั้งแบบหนึ่งมิติและหลายมิติ สำหรับตัวแปรแบบสตริงก็คือตัวแปรที่นำตัวอักขระมาต่อกันเป็นอาร์เรย์ประเภทหนึ่ง

ประเภทของข้อมูลที่เราเรียนมาเป็นข้อมูลแบบข้อมูลเดี่ยว โดยตัวแปรหนึ่งตัวสามารถเก็บข้อมูลได้หนึ่งตัว ถ้าหากต้องการเก็บข้อมูลหลายตัวจะต้องประกาศตัวแปรหลายตัว ซึ่งจะไม่สะดวกในการเก็บข้อมูลจำนวนมาก ในภาษาซีถ้าหากต้องการเก็บข้อมูลเป็นกลุ่มจะต้องใช้ตัวแปรประเภทอาร์เรย์ (Array) โดยอาร์เรย์จะทำหน้าที่จองเนื้อที่ในหน่วยความจำตามขนาดที่ระบุ และแบ่งหน่วยความจำนั้นออกเป็นช่อง ๆ ถ้าหากต้องการใช้หน่วยความจำตัวใดก็สามารถอ้างอิงหน่วยความจำนั้นแล้วดึงมาใช้ได้

1. ข้อมูลชนิดอาร์เรย์
2. ตัวแปรอาร์เรย์ 1 มิติ
3. ตัวแปรอาร์เรย์ 2 มิติและหลายมิติ
4. ข้อมูลชนิดสตริง

1. ข้อมูลชนิดอาร์เรย์

อาร์เรย์ประกอบด้วยข้อมูลหลาย ๆ ตัวรวมกันเป็นกลุ่ม ข้อมูลแต่ละตัวในกลุ่มนั้นจะเรียกว่า **อีลีเมนต์ (Element)** หรือ **เซลล์ (Cell)** ในการอ้างอิงถึงข้อมูลในแต่ละเซลล์จะใช้ **อินเด็กซ์ (Index)** เป็นตัวชี้ตัวอย่างเช่น ถ้ามีข้อมูลอยู่กลุ่มหนึ่งซึ่งเป็นคะแนนของนักเรียน 8 คน สามารถเก็บข้อมูลได้ดังนี้

	X[0]	X[1]	X[2]	X[3]	X[4]	X[5]	X[6]	X[7]	← Index
X	18	20	35	84	21	45	65	71	

Array Length = 8

First Index = 0

Last Index = 7

จากข้อมูลข้างต้นสามารถบอกได้ว่า ข้อมูลอยู่ในอาร์เรย์ชื่อ X ในแต่ละเซลล์จะเก็บตัวเลขจำนวนเต็ม ส่วนตัวเลขที่อยู่ในเครื่องหมาย Square brackets ([ ]) เรียกว่า **อินเด็กซ์ (Index)** ซึ่งจะต้องเป็นข้อมูลประเภทจำนวนเต็มเท่านั้น ถ้าหากต้องการติดต่อกับเซลล์ใดก็ให้ใช้อินเด็กซ์เป็นตัวชี้ ถ้าหากเราอ้างตัวแปรอาร์เรย์ X[3] หมายความว่า เป็นการติดต่อกับอาร์เรย์ชื่อ X อ้างอิงถึงข้อมูลในเซลล์อินเด็กซ์ที่ 3

ตัวอย่าง

X[2]	อ้างอิงถึงข้อมูลในเซลล์อินเด็กซ์ที่ 2 มีค่าเท่ากับ 35
X[2] + X[3]	อ้างอิงถึงข้อมูลในเซลล์อินเด็กซ์ที่ 2 บวกกับเซลล์ที่ 3 จะได้ 35 + 84 มีค่าเท่ากับ 119
X[1+3]	อ้างอิงถึงข้อมูลในเซลล์อินเด็กซ์ที่ 4 มีค่าเท่ากับ 21
X[5] + 1	อ้างอิงถึงข้อมูลในเซลล์อินเด็กซ์ที่ 5 มาบวกด้วย 1 มีค่าเท่ากับ 46

การอ้างอิงถึงข้อมูลในตัวแปรอาร์เรย์หนึ่งมิติ

ตัวแปรอาร์เรย์เป็นตัวแปรที่เก็บข้อมูลเป็นชุด ดังนั้นภายในตัวแปรอาร์เรย์จึงประกอบไปด้วยข้อมูลหลายค่า การจะเข้าถึงข้อมูลตัวใดตัวหนึ่งในตัวแปรอาร์เรย์จึงต้องมีวิธีการเฉพาะ นั่นก็คือ การระบุ**อินเด็กซ์ (Index)** หรือตัวเลขแสดงตำแหน่งของข้อมูลภายในเครื่องหมาย Square brackets ([ ]) ต่อท้ายชื่อตัวแปรอาร์เรย์ ยกตัวอย่างเช่น `n[4]` , `x[0]` , `hightemp[1]` , `frequency[6]` เป็นต้น

โดยวิธีการระบุอินเด็กซ์ (Index) ของตัวแปรอาร์เรย์ก็คือ ตำแหน่งของข้อมูลที่ต้องการลบด้วยหนึ่ง อย่างเช่น ถ้าต้องการเข้าถึงข้อมูลตำแหน่งที่ 7 ของตัวแปรอาร์เรย์ชื่อ `num` เราต้องระบุอินเด็กซ์ (Index) เป็น 6 โดยเขียนเป็น `num[6]` เนื่องจากอินเด็กซ์ (Index) ของตัวแปรอาร์เรย์จะเริ่มที่ 0 ซึ่งข้อมูลตำแหน่งที่หนึ่งในตัวแปรอาร์เรย์ทุกตัวจะมีอินเด็กซ์ (index) เป็น 0

ตัวอย่างการอ้างอิงถึงข้อมูลในตัวแปรอาร์เรย์

<code>num[2]</code>	หมายถึง อ้างอิงถึงข้อมูลในเซลล์อินเด็กซ์ที่ 2 ของตัวแปรอาร์เรย์ชื่อ <code>num</code>
<code>score[9]</code>	หมายถึง อ้างอิงถึงข้อมูลในเซลล์อินเด็กซ์ที่ 9 ของตัวแปรอาร์เรย์ชื่อ <code>score</code>
<code>temp[7]</code>	หมายถึง อ้างอิงถึงข้อมูลในเซลล์อินเด็กซ์ที่ 7 ของตัวแปรอาร์เรย์ชื่อ <code>temp</code>
<code>letter[8]</code>	หมายถึง อ้างอิงถึงข้อมูลในเซลล์อินเด็กซ์ที่ 8 ของตัวแปรอาร์เรย์ชื่อ <code>letter</code>
<code>total[0]</code>	หมายถึง อ้างอิงถึงข้อมูลในเซลล์อินเด็กซ์ที่ 0 ของตัวแปรอาร์เรย์ชื่อ <code>total</code>
<code>salary[10]</code>	หมายถึง อ้างอิงถึงข้อมูลในเซลล์อินเด็กซ์ที่ 10 ของตัวแปรอาร์เรย์ชื่อ <code>salary</code>

NOTE :

1. ข้อมูลในอาร์เรย์ทุกเซลล์จะเป็นข้อมูลประเภทเดียวกัน
2. อินเด็กซ์แรกจะเริ่มต้นด้วย 0
3. การอ้างอิงอินเด็กซ์สามารถกระทำทางคณิตศาสตร์ได้

2. อาร์เรย์ 1 มิติ หรือ แถวลำดับ (One-Dimensional Array)

ลักษณะของตัวแปรอาร์เรย์แบบ 1 มิติ จะเก็บข้อมูลต่อเนื่องกันไปเป็นแถวลำดับ การประกาศตัวแปรจะใช้ชื่อเพียงชื่อเดียวตามด้วยเครื่องหมาย Square brackets ([ ]) คร่อมค่าตัวเลขที่บอกจำนวนของข้อมูลที่ต้องการ โดยมีรูปแบบดังนี้

รูปแบบ

```
type array_name[size] ;
```

หรือ

```
type array_name[size] = { value_list } ;
```

คำอธิบาย

type คือ ชนิดของข้อมูล เช่น int, float, char เป็นต้น

array_name คือ ชื่อตัวแปรอาร์เรย์

size คือ จำนวนเซลล์ข้อมูลในอาร์เรย์ หรือ ขนาดของแถวลำดับ

value_list คือ การกำหนดค่าเริ่มต้นให้กับข้อมูลในอาร์เรย์ ถ้ามีข้อมูลหลายตัวจะต้องแยกกันโดยใช้เครื่องหมายคอมม่า (,) คั่นไว้

ตัวอย่างการประกาศตัวแปรอาร์เรย์ 1 มิติ (แบบไม่มีค่าเริ่มต้น) ค่าของข้อมูลทุกเซลล์จะมีค่าเป็นศูนย์

```
int n[5] ;
```

```
int num[10] ;
```

```
int score[8] , salary[20] ;
```

```
float j[3] ;
```

```
float hightemp[31] , frequency[12] ;
```

การเก็บข้อมูลลงในอีลีเมนต์ (Element) หรือ เซลล์ (Cell)

```
int n[5] ;
```

Index → n[0]   n[1]   n[2]   n[3]   n[4]

n	0	0	0	0	0

```
int num[10] ;
```

Index → num[0]   num[1]   num[2]   num[3]   num[4]   num[5]   num[6]   num[7]   num[8]   num[9]

num	0	0	0	0	0	0	0	0	0

```
int score[8] ;
```

Index → score[0]   score[1]   score[2]   score[3]   score[4]   score[5]   score[6]   score[7]

score	0	0	0	0	0	0	0

ตัวอย่างการประกาศตัวแปรอาร์เรย์ 1 มิติ (แบบมีค่าเริ่มต้น) สำหรับการกำหนดค่าของข้อมูลเพื่อนำไปเก็บในตัวแปรอาร์เรย์สามารถทำได้ 2 รูปแบบ โดยแบบแรกเป็นการกำหนดค่าของข้อมูลทุกตำแหน่งในตัวแปรอาร์เรย์พร้อมกันทีเดียว ซึ่งข้อมูลทั้งหมดจะต้องเขียนภายในเครื่องหมาย { } และคั่นระหว่างข้อมูลแต่ละตัวด้วยเครื่องหมายคอมม่า (,) ตัวอย่างเช่น

```
int    n[5] = { 0 , 9 , 12 , 5 , 36 } ;
float  hightemp[8] = { 35.5 , 36.1 , 29.8 } ;
int    frequency[8] = { 0 } ;
int    x[ ] = { 101 , 126 , 114 , 118 , 111 , 123 } ;
```

การเก็บข้อมูลลงในอีลีเมนต์ (Element) หรือ เซลล์ (Cell)

```
int    n[5] = { 0 , 9 , 12 , 5 , 36 } ;
```

Index → n[0]   n[1]   n[2]   n[3]   n[4]

n	0	9	12	5	36

```
float  hightemp[8] = { 35.5 , 36.1 , 29.8 } ;
```

Index → hightemp[0]   hightemp[1]   hightemp[2]   hightemp[3]   hightemp[4]   hightemp[5]   hightemp[6]   hightemp[7]

hightemp	35.5	36.1	29.8	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000

```
int    frequency[8] = { 0 } ;
```

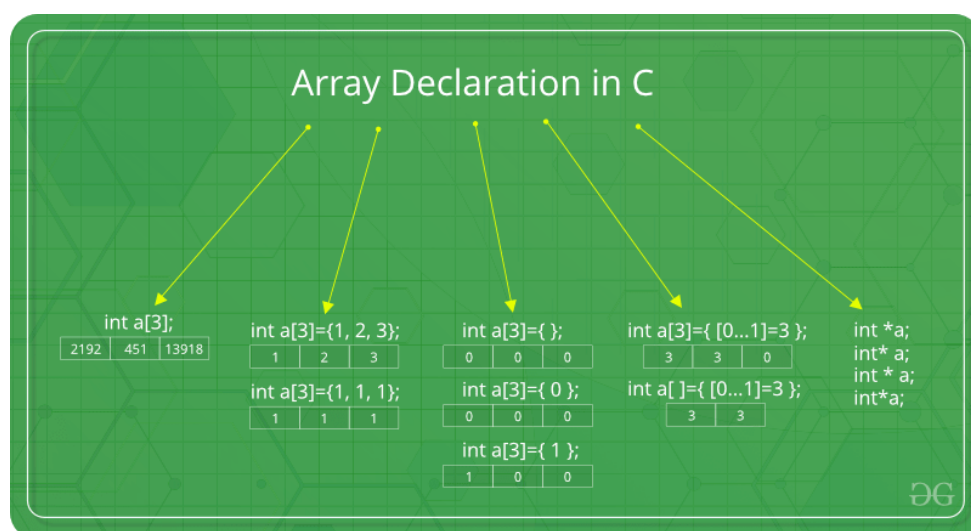
Index → frequency[0]   frequency[1]   frequency[2]   frequency[3]   frequency[4]   frequency[5]   frequency[6]   frequency[7]

frequency	0	0	0	0	0	0	0	0

```
int    x[ ] = { 101 , 126 , 114 , 118 , 111 , 123 } ;
```

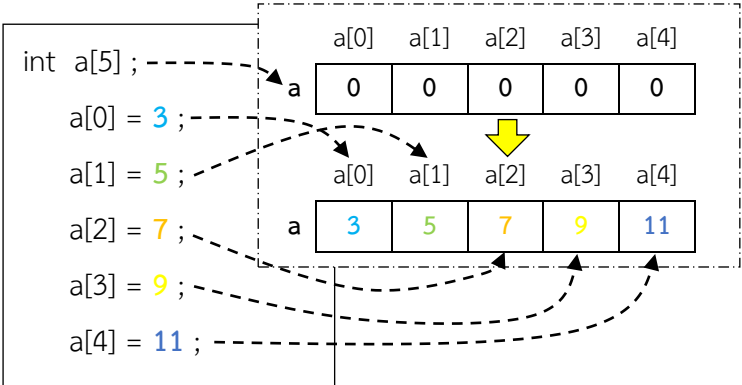
Index → x[0]   x[1]   x[2]   x[3]   x[4]   x[5]

x	101	126	114	118	111	123

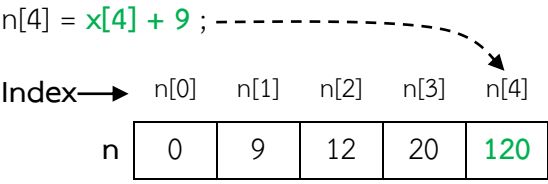
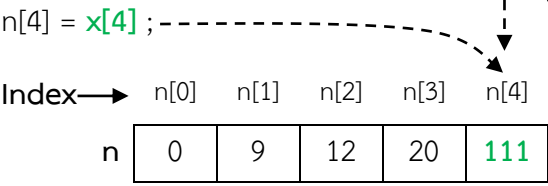
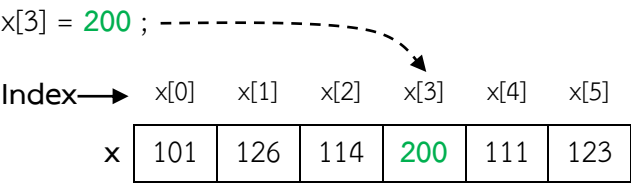
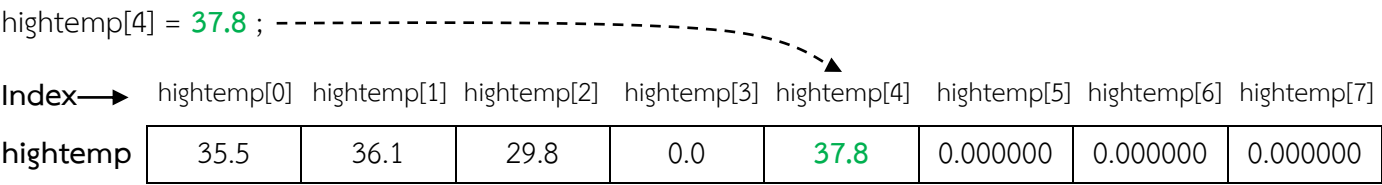
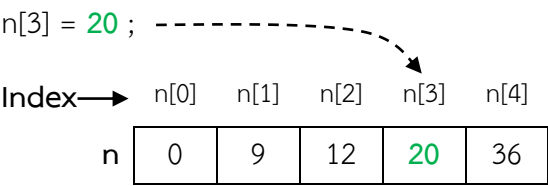

ส่วนการกำหนดค่าของข้อมูลเพื่อนำไปเก็บในตัวแปรอาร์เรย์รูปแบบที่สอง ก็คือ การกำหนดค่า (Assignment) เพื่อเก็บลงในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยการระบุอินเด็กซ์ (Index) ของตำแหน่งที่ต้องการ ซึ่งแบบนี้จะเป็นการกำหนดค่าของข้อมูลที่ละค่า หรือครบทุกค่า ตัวอย่างเช่น

```
n[3] = 20 ;  
hightemp[4] = 37.8 ;  
x[3] = 200 ;  
n[4] = x[4] ;  
n[4] = x[4] + 9 ;
```


การเก็บข้อมูลลงในอีลีเมนต์ (Element) หรือ เซลล์ (Cell)

การประกาศตัวแปรปกติ และตัวแปรอาร์เรย์

ตัวอย่าง : การประกาศตัวแปรสำหรับเก็บเกรดเฉลี่ยของนักเรียน 40 คน

การประกาศตัวแปรแบบปกติ

```
float Gpax1, Gpax2, Gpax3, Gpax4, Gpax5, ..... , Gpax40 ;
```

การประกาศตัวแปรอาร์เรย์

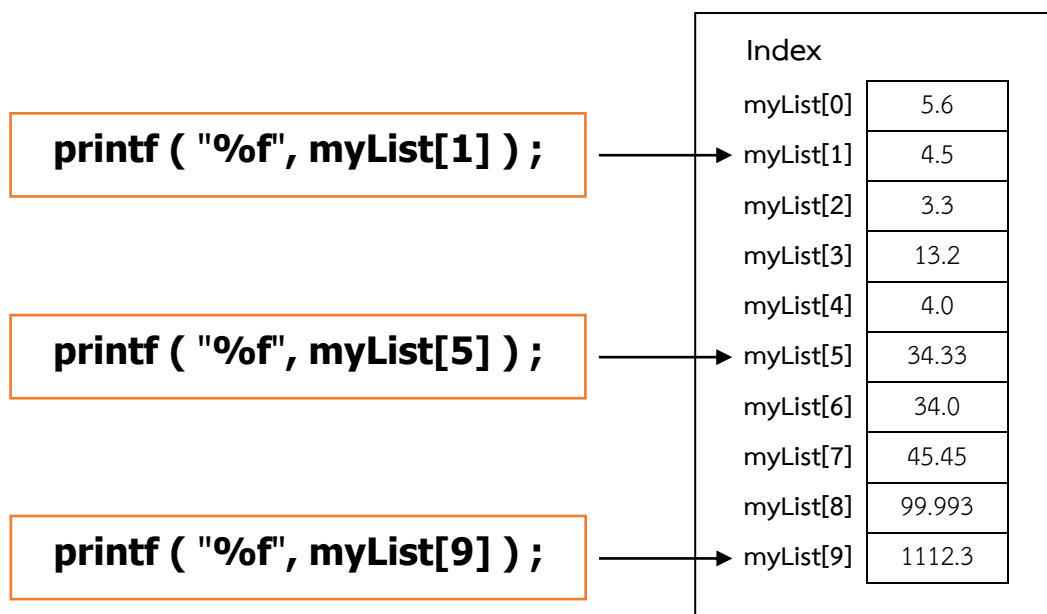
```
float Gpax[40] ;
```

การนำอาร์เรย์ไปใช้กับคำสั่ง printf () และ scanf ()

```
int n[5] ;
scanf ("%d", &n[0]); // รับค่าจำนวนเต็มนำข้อมูลไปเก็บไว้ในเซลล์อินเด็กซ์ที่ 0 ของตัวแปรอาร์เรย์ชื่อ n
scanf ("%d", &n[1]); // รับค่าจำนวนเต็มนำข้อมูลไปเก็บไว้ในเซลล์อินเด็กซ์ที่ 1 ของตัวแปรอาร์เรย์ชื่อ n
scanf ("%d", &n[2]); // รับค่าจำนวนเต็มนำข้อมูลไปเก็บไว้ในเซลล์อินเด็กซ์ที่ 2 ของตัวแปรอาร์เรย์ชื่อ n
scanf ("%d", &n[3]); // รับค่าจำนวนเต็มนำข้อมูลไปเก็บไว้ในเซลล์อินเด็กซ์ที่ 3 ของตัวแปรอาร์เรย์ชื่อ n
scanf ("%d", &n[4]); // รับค่าจำนวนเต็มนำข้อมูลไปเก็บไว้ในเซลล์อินเด็กซ์ที่ 4 ของตัวแปรอาร์เรย์ชื่อ n

printf ("%d", n[0]); // แสดงผลข้อมูลจำนวนเต็มที่เก็บไว้ในเซลล์อินเด็กซ์ที่ 0 ของตัวแปรอาร์เรย์ชื่อ n
printf ("%d", n[1]); // แสดงผลข้อมูลจำนวนเต็มที่เก็บไว้ในเซลล์อินเด็กซ์ที่ 1 ของตัวแปรอาร์เรย์ชื่อ n
printf ("%d", n[4]); // แสดงผลข้อมูลจำนวนเต็มที่เก็บไว้ในเซลล์อินเด็กซ์ที่ 4 ของตัวแปรอาร์เรย์ชื่อ n
```

```
float myList[10] = { 5.6, 4.5, 3.3, 13.2, 4.0, 34.33, 34.0, 45.45, 99.993, 1112.3 } ;
```


ตัวอย่างโปรแกรมตัวแปรอาร์เรย์ 1 มิติ

Ex1. โปรแกรมแสดงผลค่าข้อมูลที่เก็บในตัวแปรอาร์เรย์ 1 มิติ

```
#include <stdio.h>
```

```
int main()
```

```
{
```

```
    int i;
```

```
    int n[10] = { 5, 12, 1, 8, 10, 20, 16, 10, 5, 12 };
```

```
    printf ("Data items in order.\n");
```

```
    for ( i=0; i<10; i++ )
```

```
        printf ("%d\t", n[i]);
```

```
    return 0;
```

```
}
```

	n[0]	n[1]	n[2]	n[3]	n[4]	n[5]	n[6]	n[7]	n[8]	n[9]
n	5	12	1	8	10	20	16	10	5	12

ผลลัพธ์

E:\สำหรับ_hd_5-10-2558\เนื้อหา C (รวม 2)\Code_program\unit3\03-01.exe

Data items in order.

5   12   1   8   10   20   16   10   5   12

Process exited after 0.1655 seconds with return value 0

Press any key to continue . . .

Ex2. โปรแกรมรับข้อมูลตัวเลขจำนวนเต็ม 5 จำนวน นำไปเก็บในตัวแปรอาร์เรย์ 1 มิติ แล้วแสดงผลทางจอภาพ

```
#include <stdio.h>
```

```
int main()
```

```
{
```

```
    int i;
```

```
    int n[5];
```

```
    for ( i=0; i<5; i++ )
```

```
    {
```

```
        printf ("Input number %d = ", i+1);
```

```
        scanf ("%d", &n[i]);
```

```
    }
```

```
    printf ("\nData items in order.\n");
```

```
    for ( i=0; i<5; i++ )
```

```
        printf ("%d\t", n[i]);
```

```
    return 0;
```

```
}
```

	n[0]	n[1]	n[2]	n[3]	n[4]
n	0	0	0	0	0

	n[0]	n[1]	n[2]	n[3]	n[4]
n	5	10	15	20	25

ผลลัพธ์

E:\สำหรับ_hd_5-10-2558\เนื้อหา C (รวม 2)\Code_program\unit3\03-02.exe

Input number 1 = 5

Input number 2 = 10

Input number 3 = 15

Input number 4 = 20

Input number 5 = 25

Data items in order.

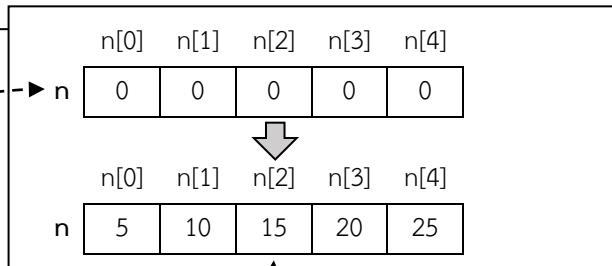
5   10   15   20   25

Process exited after 4.342 seconds with

Press any key to continue . . .

Ex3-1. โปรแกรมรับข้อมูลตัวเลขจำนวนเต็ม 5 จำนวน นำไปเก็บในตัวแปรอาร์เรย์ 1 มิติ ให้คำนวณหาผลรวมทั้งหมดและค่าเฉลี่ยแสดงผลออกทางจอภาพ

```
#include <stdio.h>
int main()
{
    int i, sum=0, n[5];
    float avg;
    for ( i=0; i<5; i++ )
    {
        printf ("Input number %d = ", i+1);
        scanf ("%d", &n[i]);
    }
    for ( i=0; i<5; i++ )
        sum = sum + n[i];
    avg = sum/5.0;
    printf ("\nThe sum is %d", sum);
    printf ("\nThe average is %.2f", avg);
    return 0;
}
```


ผลลัพธ์

```
E:\ทำงาน_hd_5-10-2558\เนื้อหา C (พจน 2)\Code_program\unit3\06-03-1.exe
Input number 1 = 5
Input number 2 = 10
Input number 3 = 15
Input number 4 = 20
Input number 5 = 25

The sum is 75
The average is 15.00
-----
Process exited after 3.85 seconds
Press any key to continue . . .
```

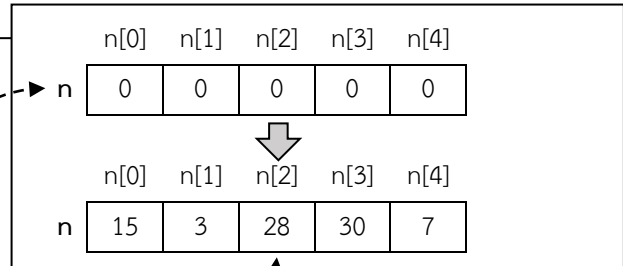
Ex3-2. หรือเขียนเป็นชุดคำสั่งได้อีกแบบ ดังนี้

```
#include <stdio.h>
int main()
{
    int i, sum=0, n[5];
    float avg;
    for ( i=0; i<5; i++ )
    {
        printf ("Input number %d = ", i+1);
        scanf ("%d", &n[i]);
        sum = sum + n[i];
    }
    avg = sum/5.0;
    printf ("\nThe sum is %d", sum);
    printf ("\nThe average is %.2f", avg);
    return 0;
}
```


Ex4-1. โปรแกรมรับข้อมูลตัวเลขจำนวนเต็มบวก 5 จำนวน นำไปเก็บในตัวแปรอาร์เรย์ 1 มิติ แล้วให้แสดงผลค่าสูงสุดและค่าต่ำสุดออกทางจอภาพ (ค่าสูงสุดไม่เกิน 500)

```
#include <stdio.h>
int main()
{
    int i, max=0, min=500, n[5];
    for ( i=0; i<5; i++ )
    {
        printf ("Input number %d = ", i+1);
        scanf ("%d", &n[i]);
    }
    for ( i=0; i<5; i++ )
    {
        if (min > n[i])
            min = n[i];
        if (max < n[i])
            max = n[i];
    }
    printf ("\nMinimum is %d", min);
    printf ("\nMaximum is %d", max);
    return 0;
}
```


ผลลัพธ์

```
E:\ทำงาน_hd_5-10-2558\เนื้อหา C (พจนม 2)\Code_program\unit3\03-04-1.exe
Input number 1 = 15
Input number 2 = 3
Input number 3 = 28
Input number 4 = 30
Input number 5 = 7

Minimum is 3
Maximum is 30

-----
Process exited after 20.94 seconds
Press any key to continue . . .
```

Ex4-2. หรือเขียนเป็นชุดคำสั่งได้อีกแบบ ดังนี้

```
#include <stdio.h>
int main()
{
    int i, max=0, min=500, n[5];
    for ( i=0; i<5; i++ )
    {
        printf ("Input number %d = ", i+1);
        scanf ("%d", &n[i]);
        if (min > n[i])
            min = n[i];
        if (max < n[i])
            max = n[i];
    }
    printf ("\nMinimum is %d", min);
    printf ("\nMaximum is %d", max);
    return 0;
}
```

Ex5. โปรแกรมแสดงการกำหนดค่าเริ่มต้นให้กับสมาชิกของตัวแปร 1 มิติแล้วนำไปสร้างฮิสโตแกรมจากข้อมูลที่ให้

```
#include <stdio.h>
```

```
main()
```

```
{
```

```
    int i,j;
```

```
    int n[10] = { 5, 12, 1, 8, 10, 20, 16, 10, 5, 12 };
```

```
    printf ("Element \tValue \tHistogram\n");
```

```
    for ( i=0; i<10; i++ )
```

```
    {
```

```
        printf ("n[%d] \t%d \t",i ,n[i]);
```

```
        for ( j=1; j<=n[i]; j++ )
```

```
            printf ("*");
```

```
        printf ("\n");
```

```
    }
```

```
    return 0;
```

```
}
```

	n[0]	n[1]	n[2]	n[3]	n[4]	n[5]	n[6]	n[7]	n[8]	n[9]
n	5	12	1	8	10	20	16	10	5	12

ผลลัพธ์

```
E:\สำรอง_hd_5-10-2558\เนื้อหา C (เทอม 2)\Code_program\unit3\03-05.exe

Element      Value      Histogram
n[0]         5          *****
n[1]        12          *****
n[2]         1           *
n[3]         8          *****
n[4]        10          *****
n[5]        20          *****
n[6]        16          *****
n[7]        10          *****
n[8]         5          *****
n[9]        12          *****

-----
Process exited after 0.0788 seconds with return value 0
Press any key to continue . . .
```

การสลับค่าข้อมูล

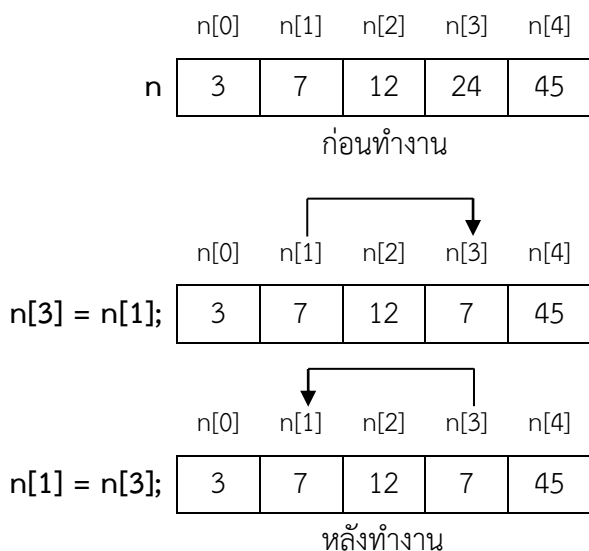
การเขียนโปรแกรมสลับข้อมูล มักถูกนำไปใช้ในการพัฒนาโปรแกรมต่าง ๆ มากมาย ในหัวข้อนี้จะลองทดลองเขียนโปรแกรมสลับค่าข้อมูลในเซลล์ของอาร์เรย์กัน

พิจารณาจากตัวแปรอาร์เรย์ต่อไปนี้ หากต้องการสลับข้อมูลในเซลล์ $n[3]$ กับเซลล์ $n[1]$ ถ้าหากเขียนชุดคำสั่งเป็น

```
n[3] = n[1];    //ย้ายค่าเซลล์ที่ 1 ไปใส่เซลล์ที่ 3
n[1] = n[3];    //ย้ายค่าเซลล์ที่ 3 ไปใส่เซลล์ที่ 1
```

ถ้าหากเขียนชุดคำสั่งในลักษณะนี้ การทำงานจะผิดพลาดเนื่องจากหลังการทำงานเซลล์ที่ 3 และเซลล์ที่ 1 จะมีค่าเท่ากัน ตัวอย่าง เช่น

```
int n[5] = { 3, 7, 12, 24, 45 };
n[3] = n[1];    //ย้ายค่าเซลล์ที่ 1 ไปใส่เซลล์ที่ 3
n[1] = n[3];    //ย้ายค่าเซลล์ที่ 3 ไปใส่เซลล์ที่ 1
```

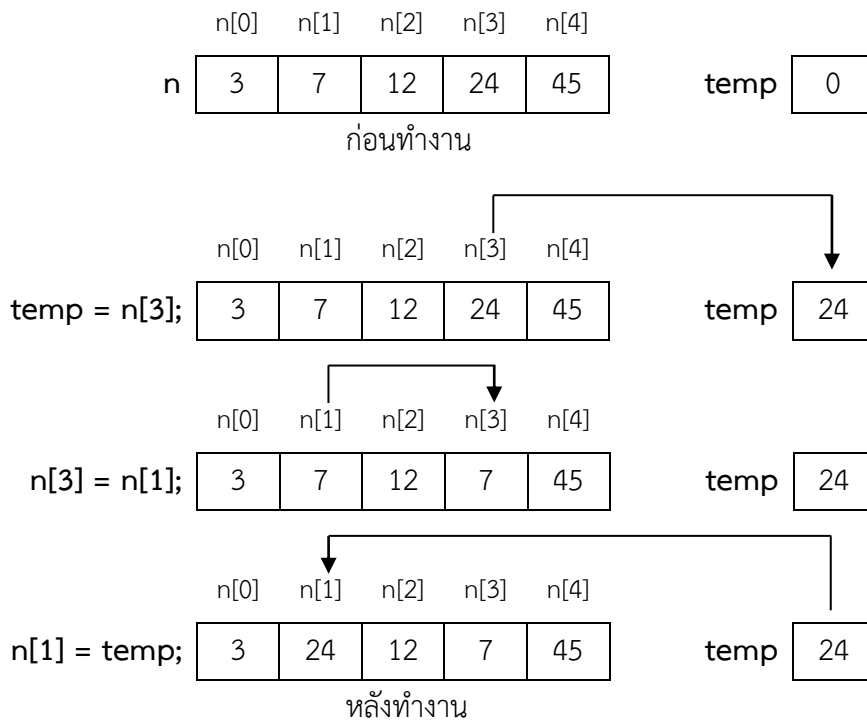

ในการเขียนโปรแกรมที่ถูกต้อง จะต้องสร้างตัวแปรสำรองขึ้นมาอีกหนึ่งตัวเพื่อเป็น**ที่พักข้อมูล** โดยเอาข้อมูลในเซลล์ที่ 3 ไปพักไว้ก่อน จากนั้นนำเซลล์ที่ 1 ไปใส่ในเซลล์ที่ 3 แล้วเอาข้อมูลที่พักไว้มาใส่ในเซลล์ที่ 1 แทน ถ้าหากให้ตัวแปรสำรองมีชื่อว่า temp จะเขียนชุดคำสั่งได้ดังนี้

```
temp = n[3];    //ย้ายค่าเซลล์ที่ 3 ไปไว้ตัวแปรสำรองชื่อ temp
n[3] = n[1];    //ย้ายค่าเซลล์ที่ 1 ไปใส่เซลล์ที่ 3
n[1] = temp;    //ย้ายค่าในตัวแปรสำรองชื่อ temp ไปใส่เซลล์ที่ 1
```

ตัวอย่างการสลับข้อมูลที่ถูกต้อง

```
int n[5] = { 3, 7, 12, 24, 45 };
int temp;
temp = n[3];           //ย้ายค่าเซลล์ที่ 3 ไปไว้ตัวแปรสำรองชื่อ temp
n[3] = n[1];           //ย้ายค่าเซลล์ที่ 1 ไปใส่เซลล์ที่ 3
n[1] = temp;           //ย้ายค่าตัวแปรสำรองชื่อ temp ไปใส่เซลล์ที่ 1
```


การเรียงลำดับข้อมูล

ถ้าหากมีข้อมูลแบบลำดับหลายค่า เราสามารถนำข้อมูลนั้นมาเรียงกันได้ (Sorting data) การเรียงข้อมูลนี้เป็นเรื่องสำคัญในการเขียนโปรแกรมประยุกต์ เช่น การค้นหาเบอร์โทรศัพท์โดยเรียงข้อมูลตามชื่อตัวอักษร เป็นต้น โปรแกรมในตัวอย่างที่ Ex6 เป็นตัวอย่างการเรียงข้อมูลอย่างง่าย โดยนำข้อมูลในอาร์เรย์ `a` จำนวน 10 เซลล์มาเรียงกัน โดยใช้เทคนิคที่เรียกว่า bubble sort หรือ sinking sort เทคนิคนี้จะนิยมใช้กับข้อมูลจำนวนน้อย ๆ โดยจะนำข้อมูลทั้งหมดมาทดสอบว่าข้อมูลที่อยู่ติดกัน ข้อมูลใดมีค่ามากหรือน้อยกว่ากัน แล้วทำการสลับค่า ดังตัวอย่างในโปรแกรมที่ Ex6

การทำงานของโปรแกรมเริ่มแรกจะทำการดูโดยจะเปรียบเทียบข้อมูล `a[0]` กับ `a[1]` จากนั้นเปรียบเทียบ `a[1]` กับ `a[2]`, `a[2]` กับ `a[3]` ตามลำดับไปจนถึง `a[9]` ซึ่งเป็นเซลล์สุดท้าย ในการอ่านข้อมูลในอาร์เรย์ขึ้นมาสองเซลล์นั้นจะนำข้อมูลที่มีค่าน้อยกว่ามาเก็บในเซลล์ที่มีอินเด็กซ์ต่ำกว่า โดยทดสอบว่าค่าใน `a[i]` มากกว่าค่าใน `a[i+1]` จริงหรือไม่ ถ้าจริงให้สลับค่าทำชุดคำสั่ง ดังนี้

```
temp = a[i];
a[i] = a[i+1];
a[i+1] = temp;
```

เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลไปจนถึง $a[9]$ แล้วจะต้องทำซ้ำอีก จะเห็นว่าการเรียงข้อมูลด้วยวิธีนี้จะเป็นการวนรอบซ้ำซ้ำซ้อน หรือการทำลูปซ้อนลูป ถ้าหากมีข้อมูลจำนวนมากจะทำให้เวลาในการทำงานหรือประมวลผลมากขึ้นไปด้วย

Ex6. โปรแกรมเรียงลำดับข้อมูลจากน้อยไปหามาก

```
#include <stdio.h>
#define SIZE 10
main()
{
    int a[SIZE] = { 2, 6, 4, 8, 10, 12, 89, 68, 45, 37 };
    int i, pass, temp;
    printf ("Data items in original order.\n");
    for ( i=0; i<=SIZE-1; i++ )
        printf ("%4d", a[i]);
    for ( pass=0; pass<=SIZE-2; pass++ )
    {
        for ( i=0; i<=SIZE-pass-2; i++ )
        {
            if (a[i] > a[i+1])
            {
                temp = a[i];
                a[i] = a[i+1];
                a[i+1] = temp;
            }
        }
    }
    printf ("\n\nData items in ascending order.\n");
    for ( i=0; i<=SIZE-1; i++ )
        printf ("%4d", a[i]);
    printf ("\n");
    return 0;
}
```

	a[0]	a[1]	a[2]	a[3]	a[4]	a[5]	a[6]	a[7]	a[8]	a[9]
a	2	6	4	8	10	12	89	68	45	37

	a[0]	a[1]	a[2]	a[3]	a[4]	a[5]	a[6]	a[7]	a[8]	a[9]
a	2	4	6	8	10	12	37	45	68	89

ผลลัพธ์

E:\โครงงาน_hd_5-10-2558\เนื้อหา C (เทอม 2)\Code_program\unit3\03-06.exe

```
Data items in original order.
  2  6  4  8 10 12 89 68 45 37
```

```
Data items in ascending order.
  2  4  6  8 10 12 37 45 68 89
```

```
-----
Process exited after 0.09303 seconds with return value 0
Press any key to continue . . .
```

3. ตัวแปรอาร์เรย์ 2 มิติ (Two-Dimensional Array) และหลายมิติ

ลักษณะของตัวแปรอาร์เรย์แบบ 2 มิติ จะเก็บข้อมูล 2 ทิศทางในแนวแถว (Row) และคอลัมน์ (Column) หรือด้านกว้างและยาว ซึ่งการนำตัวแปรอาร์เรย์ 2 มิติมาใช้ เหมาะสำหรับการเก็บข้อมูลบางประเภทที่นำไปเก็บในตัวแปรอาร์เรย์แบบมิติเดียวจะทำงานไม่สะดวก เช่น การเก็บคะแนนของนักเรียน 4 คน แต่ละคนมีคะแนน 4 วิชา เป็นต้น ซึ่งจะง่ายกว่าหากเรานำมาเก็บโดยจัดข้อมูลในแนวแถวและคอลัมน์ในรูปแบบของอาร์เรย์ 2 มิติ ดังรูป

Score		คอลัมน์ที่ (Column)	0	1	2	3
แถวที่ (Row)			วิชา A	วิชา B	วิชา C	วิชา D
0	คนที่ 1		56	42	65	52
1	คนที่ 2		42	89	24	18
2	คนที่ 3		12	23	78	36
3	คนที่ 4		76	85	96	52

ตัวแปรอาร์เรย์ 2 มิติ ชื่อ Score สำหรับเก็บคะแนนของนักเรียน มีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 16 จำนวน (4x4)

การอ้างอิงถึงข้อมูลในตัวแปรอาร์เรย์สองมิติ

ตัวแปรอาร์เรย์สองมิติเป็นตัวแปรที่เก็บข้อมูลเป็นชุด ดังนั้นภายในตัวแปรอาร์เรย์จึงประกอบไปด้วยข้อมูลหลายค่า การจะเข้าถึงข้อมูลตัวใดตัวหนึ่งในตัวแปรอาร์เรย์สองมิติจึงต้องมีวิธีการเฉพาะ นั่นก็คือ การระบุ**อินเด็กซ์ (Index)** หรือตัวเลขแสดงตำแหน่งแถว (Row) และคอลัมน์ (Column) ของข้อมูลภายในเครื่องหมาย Square brackets ([ ]) ต่อท้ายชื่อตัวแปรอาร์เรย์สองมิติ ยกตัวอย่างเช่น `n[4][2]` , `x[0][1]` , `hightemp[1][3]` , `frequency[6][0]` เป็นต้น

โดยวิธีการระบุอินเด็กซ์ (Index) ของตัวแปรอาร์เรย์สองมิติ **ตำแหน่งแรก**ของตัวเลขจะแสดงตำแหน่ง**แถว (Row)** และ**ตำแหน่งที่สอง**ของตัวเลขจะแสดงตำแหน่ง**คอลัมน์ (Column)** ของข้อมูล ในตัวแปรอาร์เรย์สองมิติทุกตัวจะมีอินเด็กซ์ (index) เริ่มต้นเป็น 0

ตัวอย่างการอ้างอิงถึงข้อมูลในตัวแปรอาร์เรย์สองมิติ

`num[1][5]` ; หมายถึง อ้างอิงถึงข้อมูลในเซลล์ที่อยู่ในแถวที่ 1 และคอลัมน์ที่ 5 ของตัวแปรอาร์เรย์สองมิติชื่อ `num`
`score[0][3]` ; หมายถึง อ้างอิงถึงข้อมูลในเซลล์ที่อยู่ในแถวที่ 0 และคอลัมน์ที่ 3 ของตัวแปรอาร์เรย์สองมิติชื่อ `score`
`temp[4][1]` ; หมายถึง อ้างอิงถึงข้อมูลในเซลล์ที่อยู่ในแถวที่ 4 และคอลัมน์ที่ 1 ของตัวแปรอาร์เรย์สองมิติชื่อ `temp`

Score		คอลัมน์ที่ (Column)	0	1	2	3
แถวที่ (Row)			วิชา A	วิชา B	วิชา C	วิชา D
0	คนที่ 1		[0][0]	[0][1]	[0][2]	[0][3]
1	คนที่ 2		[1][0]	[1][1]	[1][2]	[1][3]
2	คนที่ 3		[2][0]	[2][1]	[2][2]	[2][3]
3	คนที่ 4		[3][0]	[3][1]	[3][2]	[3][3]

การอ้างอิงถึงตัวแปรอาร์เรย์ 2 มิติ ชื่อ Score สำหรับเก็บคะแนนของนักเรียน มีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 16 จำนวน

การประกาศตัวแปรอาร์เรย์ 2 มิติ

การประกาศตัวแปรอาร์เรย์แบบ 2 มิติ จะใช้ดัชนี 2 ตัว เพื่อระบุจำนวนสมาชิกในแต่ละแถวและคอลัมน์ การประกาศตัวแปรจะใช้ชื่อเพียงชื่อเดียวตามด้วยเครื่องหมาย Square brackets ([ ]) คร่อมค่าตัวเลขสองจำนวนที่บอกจำนวนแถวและคอลัมน์ของข้อมูลที่ต้องการ โดยมีรูปแบบดังนี้

รูปแบบ

```
type array_name[Row] [Column] ;
```

หรือ

```
type array_name[Row] [Column] = { value_list } ;
```

คำอธิบาย

type คือ ชนิดของข้อมูล เช่น int, float, char เป็นต้น

array_name คือ ชื่อตัวแปรอาร์เรย์สองมิติหรือหลายมิติ

Row คือ จำนวนแถวของข้อมูลในอาร์เรย์ เริ่มต้นแถวที่ 0

Column คือ จำนวนคอลัมน์ของข้อมูลในอาร์เรย์ เริ่มต้นคอลัมน์ที่ 0

value_list คือ การกำหนดค่าเริ่มต้นให้กับข้อมูลในอาร์เรย์สองมิติ ถ้ามีข้อมูลหลายตัวจะต้องแยกกัน

โดยใช้เครื่องหมายคอมม่า (,) คั่นไว้

ตัวอย่างการประกาศตัวแปรอาร์เรย์ 2 มิติ (แบบไม่มีค่าเริ่มต้น)

```
int n[5][4] ;
```

```
int num[10][3] ;
```

```
int score[5][4] , salary[10][5] ;
```

```
float j[3][3] ;
```

```
float hightemp[7][31] , frequency[5][12] ;
```

การเก็บข้อมูลลงในอีลีเมนต์ (Element) หรือ เซลล์ (Cell)

```
int n[5][4] ;
```

		Column →			
		0	1	2	3
Row ↓	0	0 [0][0]	0 [0][1]	0 [0][2]	0 [0][3]
	1	0 [1][0]	0 [1][1]	0 [1][2]	0 [1][3]
	2	0 [2][0]	0 [2][1]	0 [2][2]	0 [2][3]
	3	0 [3][0]	0 [3][1]	0 [3][2]	0 [3][3]
	4	0 [4][0]	0 [4][1]	0 [4][2]	0 [4][3]

ตัวอย่างการประกาศตัวแปรอาร์เรย์ 2 มิติ (แบบมีค่าเริ่มต้น) สำหรับการกำหนดค่าของข้อมูลเพื่อนำไปเก็บในตัวแปรอาร์เรย์สองมิติสามารถทำได้ 2 รูปแบบ โดยแบบแรกเป็นการกำหนดค่าของข้อมูลทุกตำแหน่งในตัวแปรอาร์เรย์พร้อมกันทีเดียว ซึ่งข้อมูลทั้งหมดจะต้องเขียนภายในเครื่องหมาย { } และคั่นระหว่างข้อมูลแต่ละตัวด้วยเครื่องหมายคอมม่า (,)

ตัวอย่าง เช่น

```
int    n[3][3] = { 1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 , 7 , 8 , 9 } ;
int    num [2][3] = {
                        1 , 2 , 3 ,
                        4 , 5 , 6
                    } ;
int    b[2][2] = { { 1 , 2 } , { 3 , 4 } } ;
int    x[2][2] = { { 1 } , { 3 , 4 } } ;
int    x[ ][3] = { { 101 , 126 , 114 } , { 118 , 111 , 123 } } ;
```

การเก็บข้อมูลลงในอีลีเมนต์ (Element) หรือ เซลล์ (Cell)

```
int  n[3][3] = { 1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 , 7 , 8 , 9 } ;
```

	0	1	2
0	1	2	3
1	4	5	6
2	7	8	9

```
int  num [2][3] = {
```

```
    1 , 2 , 3 ,
    4 , 5 , 6
};
```

	0	1	2
0	1	2	3
1	4	5	6

```
int  b[2][2] = { { 1 , 2 } , { 3 , 4 } } ;
```

	0	1
0	1	2
1	3	4


```
int x[2][2] = { { 1 }, { 3, 4 } };
```

	0	1
0	1	0
1	3	4

* หากกำหนดค่าเริ่มต้นของแต่ละแถวไม่ครบทุกหลัก เซลล์ของอาร์เรย์ในหลักที่ไม่ถูกกำหนดจะเก็บค่า 0

```
int x[ ][3] = { { 101, 126, 114 }, { 118, 111, 123 } };
```

	0	1	2
0	101	126	114
1	118	111	123

* หากไม่กำหนดขนาดของแถวหรือคอลัมน์ โปรแกรมจะคำนวณขนาดของแถวหรือคอลัมน์ให้อัตโนมัติโดยดูจากข้อมูลที่กำหนดมาให้

ส่วนการกำหนดค่าของข้อมูลเพื่อนำไปเก็บในตัวแปรอาร์เรย์สองมิติรูปแบบที่สอง ก็คือ การกำหนดค่า (Assignment) เพื่อเก็บลงในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยการระบุอินเด็กซ์ (Index) ของตำแหน่งที่ต้องการ ซึ่งแบบนี้จะเป็นการกำหนดค่าของข้อมูลที่ละค่า ตัวอย่างเช่น

```
int num[3][3];
num[0][0] = 7;
num[0][1] = 8;
num[0][2] = 9;
```

7	8	9
4	5	6
1	2	3

```
num[1][0] = 4;
num[1][1] = 5;
num[1][2] = 6;

num[2][0] = 1;
num[2][1] = 2;
num[2][2] = 3;
```

num	0	1	2
0	7 [0][0]	8 [0][1]	9 [0][2]
1	4 [1][0]	5 [1][1]	6 [1][2]
2	1 [2][0]	2 [2][1]	3 [2][2]

การนำอาร์เรย์สองมิติไปใช้กับคำสั่ง printf () และ scanf ()

```
int    n[2][3] ;
scanf ("%d", &n[0][1]);    // รับค่าจำนวนเต็มนำไปเก็บไว้ในเซลล์แถวที่ 0 คอลัมน์ที่ 1 ของตัวแปรอาร์เรย์ชื่อ n
scanf ("%d", &n[1][0]);    // รับค่าจำนวนเต็มนำไปเก็บไว้ในเซลล์แถวที่ 1 คอลัมน์ที่ 0 ของตัวแปรอาร์เรย์ชื่อ n
scanf ("%d", &n[1][2]);    // รับค่าจำนวนเต็มนำไปเก็บไว้ในเซลล์แถวที่ 1 คอลัมน์ที่ 2 ของตัวแปรอาร์เรย์ชื่อ n

printf ("%d", n[0][1]);    // แสดงผลข้อมูลจำนวนเต็มที่เก็บไว้ในเซลล์แถวที่ 0 คอลัมน์ที่ 1 ของตัวแปรอาร์เรย์ชื่อ n
printf ("%d", n[1][0]);    // แสดงผลข้อมูลจำนวนเต็มที่เก็บไว้ในเซลล์แถวที่ 1 คอลัมน์ที่ 0 ของตัวแปรอาร์เรย์ชื่อ n
printf ("%d", n[1][2]);    // แสดงผลข้อมูลจำนวนเต็มที่เก็บไว้ในเซลล์แถวที่ 1 คอลัมน์ที่ 2 ของตัวแปรอาร์เรย์ชื่อ n
```

```
int  num[3][3] = {
    { 7 , 8 , 9 },
    { 4 , 5 , 6 },
    { 1 , 2 , 3 }
};
```

7	8	9
4	5	6
1	2	3

```
printf ( "%d", num[0][1] ) ;
```

```
printf ( "%d", num[1][2] ) ;
```

```
printf ( "%d", num[2][0] ) ;
```

num	0	1	2
0	7 [0][0]	8 [0][1]	9 [0][2]
1	4 [1][0]	5 [1][1]	6 [1][2]
2	1 [2][0]	2 [2][1]	3 [2][2]

ตัวอย่างโปรแกรมตัวแปรอาร์เรย์ 2 มิติ

Ex7. โปรแกรมแสดงผลค่าข้อมูลที่เก็บในตัวแปรอาร์เรย์ 2 มิติ

```
#include <stdio.h>
int main()
{
    int i, j;
    int arr[3][3] = { { 7, 8, 9 },
                      { 4, 5, 6 },
                      { 1, 2, 3 } };
    printf ("Data items in 2 dimensional array.\n");
    for ( i=0; i<3; i++ )
    {
        for ( j=0; j<3; j++ )
        {
            printf ("%d ", arr[i][j]);
        }
        printf ("\n");
    }
    return 0;
}
```

arr	0	1	2
0	7 [0][0]	8 [0][1]	9 [0][2]
1	4 [1][0]	5 [1][1]	6 [1][2]
2	1 [2][0]	2 [2][1]	3 [2][2]

ผลลัพธ์

```
E:\สอน_hd_5-10-2558\เนื้อหา C (พจน 2)\Code_program\unit3\03-07.exe
Data items in 2 dimensional array.
7 8 9
4 5 6
1 2 3

-----
Process exited after 0.2673 seconds
Press any key to continue . . .
```

Ex8. โปรแกรมรับข้อมูลตัวเลขจำนวนเต็ม ขนาด 3×3 จำนวน นำไปเก็บในตัวแปรอาร์เรย์ 2 มิติ แล้วแสดงผล

ทางจอภาพ

```
#include <stdio.h>
```

```
int main()
```

```
{
```

```
    int i, j;
```

```
    int arr[3][3];
```

```
    for ( i=0; i<3; i++ )
```

```
    {
```

```
        for ( j=0; j<3; j++ )
```

```
        {
```

```
            printf ("Input number in [%d][%d] = ", i, j);
```

```
            scanf ("%d", &arr[i][j]);
```

```
        }
```

```
    }
```

```
    printf ("\nData items in 2 dimensional array.\n");
```

```
    for ( i=0; i<3; i++ )
```

```
    {
```

```
        for ( j=0; j<3; j++ )
```

```
        {
```

```
            printf ("%d ", arr[i][j]);
```

```
        }
```

```
    printf ("\n");
```

```
    }
```

```
    return 0;
```

```
}
```

arr	0	1	2		arr	0	1	2
0	0	0	0	→	0	1	3	7
1	0	0	0		1	2	1	5
2	0	0	0		2	8	4	1

ผลลัพธ์

```
E:\ศรชช_5-10-2558\เนื้อหา C (รวม 2)\Code_program\unit3\03-08.exe
Input number in [0][0] = 1
Input number in [0][1] = 3
Input number in [0][2] = 7
Input number in [1][0] = 2
Input number in [1][1] = 1
Input number in [1][2] = 5
Input number in [2][0] = 8
Input number in [2][1] = 4
Input number in [2][2] = 1

Data items in 2 dimensional array.
1 3 7
2 1 5
8 4 1
```

Ex9. โปรแกรมรับข้อมูลตัวเลขจำนวนเต็ม ตามขนาด $m \times n$ ที่กำหนด นำไปเก็บในตัวแปรอาร์เรย์ 2 มิติ แล้วให้แสดงผลทรานสโพสของเมทริกซ์ (Transpose Matrix) ของข้อมูลที่รับเข้าไปออกทางจอภาพ

ตัวอย่าง เช่น $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 0 & 3 & 5 \end{bmatrix}_{2 \times 3}$ $A^t = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 3 \\ -1 & 5 \end{bmatrix}_{3 \times 2}$

ทรานสโพสของเมทริกซ์ A เกิดจากการเปลี่ยนจากแถวเป็นหลักของเมทริกซ์ A

สัญลักษณ์ A^t แทน ทรานสโพสของเมทริกซ์ A

```
#include <stdio.h>
int main()
{
    int m, n, i, j ;
    printf ("Input Row : ");
    scanf ("%d", &m);
    printf ("Input Column : ");
    scanf ("%d", &n);
    int arr[m][n];
    for ( i=0; i<m; i++ )
    {
        for ( j=0; j<n; j++ )
        {
            printf ("Input number in [%d][%d] = ", i+1, j+1);
            scanf ("%d", &arr[i][j]);
        }
    }
    printf ("\nData items in 2 dimensional array. Size %d x %d.\n", m, n);
    for ( i=0; i<m; i++ )
    {
        for ( j=0; j<n; j++ )
        {
            printf ("%3d", arr[i][j]);
        }
        printf ("\n");
    }
    printf ("\nData items in Transpose Matrix. Size %d x %d.\n", n, m);
    for ( i=0; i<n; i++ )
    {
        for ( j=0; j<m; j++ )
        {
            printf ("%3d", arr[j][i]);
        }
        printf ("\n");
    }
    return 0;
}
```

arr	0	1	2
0	0	0	0
1	0	0	0

→

arr	0	1	2
0	1	2	-1
1	0	3	5

ผลลัพธ์

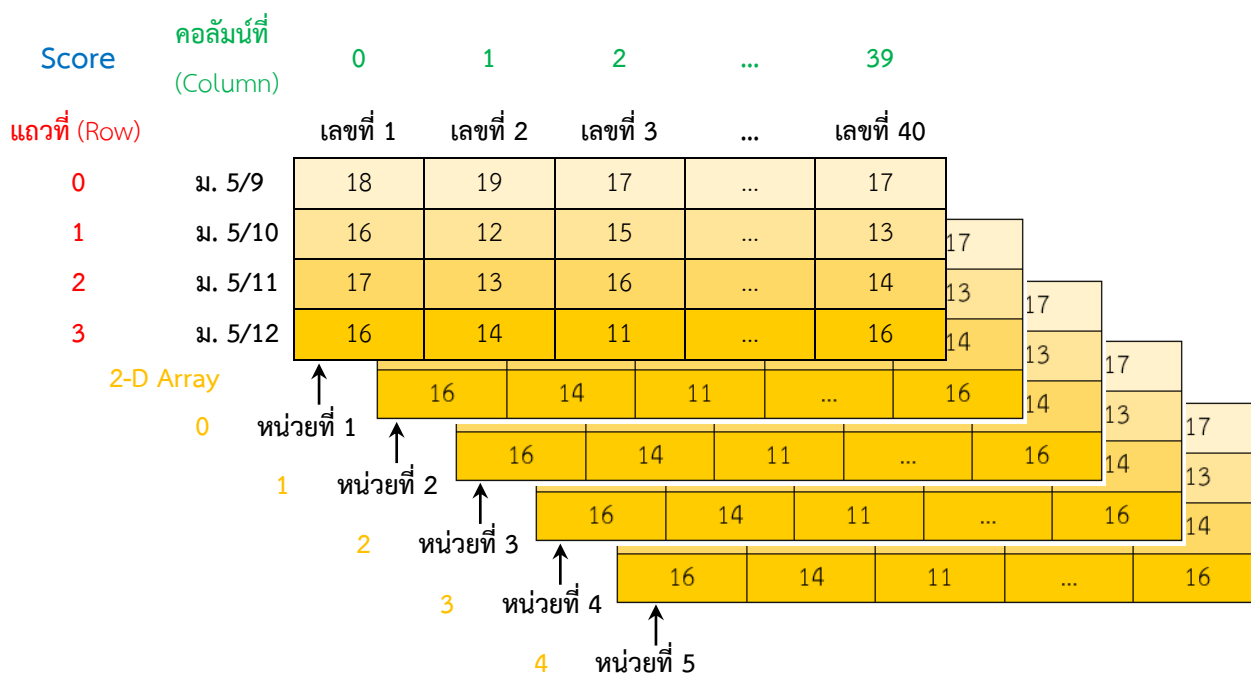
```
E:\hdu4_hdu5-10-2558\down C (visual C)\Code_program\unit3\03-09.exe
Input Row : 2
Input Column : 3
Input number in [1][1] = 1
Input number in [1][2] = 2
Input number in [1][3] = -1
Input number in [2][1] = 0
Input number in [2][2] = 3
Input number in [2][3] = 5

Data items in 2 dimensional array. Size 2 x 3.
 1  2 -1
 0  3  5

Data items in Transpose Matrix. Size 3 x 2.
 1  0
 2  3
-1  5
```

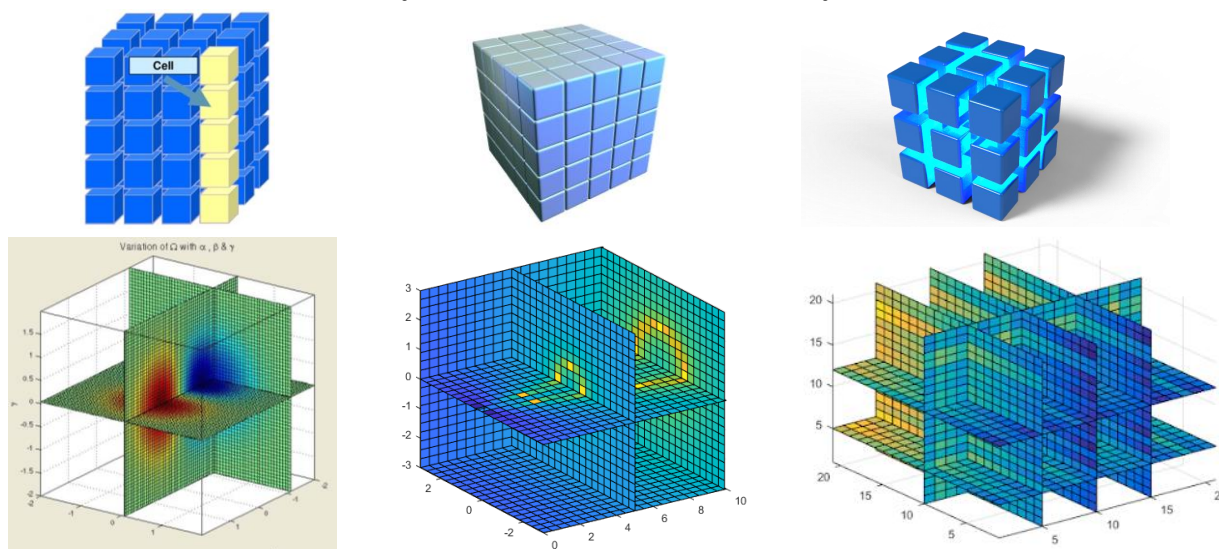
อาร์เรย์หลายมิติ (Multi-Dimensional Array)

ลักษณะของตัวแปรอาร์เรย์หลายมิติ จะเก็บข้อมูลมากกว่า 2 ทิศทาง เช่น ในแนวแถว (Row) คอลัมน์ (Column) และความลึก (Depth) ซึ่งการนำตัวแปรอาร์เรย์หลายมิติมาใช้ เหมาะสำหรับการเก็บข้อมูลบางประเภทที่นำไปเก็บในตัวแปรอาร์เรย์แบบมิติเดียวหรือสองมิติจะทำงานไม่สะดวก ตัวอย่างการใช้อาร์เรย์แบบสามมิติ เช่น ต้องการเก็บคะแนนการสอบของนักเรียน 4 ห้องเรียน แต่ละห้องมีนักเรียนจำนวน 40 คน และต้องการเก็บคะแนนรายหน่วย 5 หน่วย ดังรูป

ตัวแปรอาร์เรย์ 3 มิติ ชื่อ Score สำหรับเก็บคะแนนของนักเรียน มีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 800 จำนวน (4x40x5)

มาตรฐาน ANSI C กำหนดให้อาร์เรย์มีจำนวนมิติได้ไม่เกิน 12 มิติ อย่างไรก็ตาม การใช้ตัวแปรอาร์เรย์หลายมิติ (Multi-Dimensional Array) ที่มีจำนวนมิติมากกว่า 3 มิติ จะทำให้โปรแกรมมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น การประกาศตัวแปรอาร์เรย์หลายมิติ จะใช้ดัชนีตามจำนวนข้อมูลที่ต้องการเก็บ เพื่อระบุจำนวนสมาชิกในแต่ละแถว คอลัมน์ และความลึก การประกาศตัวแปรจะใช้ชื่อเพียงชื่อเดียวตามด้วยเครื่องหมาย Square brackets ([ ]) คร่อมค่าตัวเลขตามจำนวนที่บอกจำนวนแถว คอลัมน์ และความลึกของข้อมูลที่ต้องการไปเรื่อย ๆ ซึ่งตัวอย่างของรูปแบบอาร์เรย์หลายมิติ ดังนี้

การประกาศตัวแปรอาร์เรย์หลายมิติ

การประกาศตัวแปรอาร์เรย์หลายมิติ จะใช้ดัชนีตามจำนวนข้อมูลที่ต้องการเก็บ เพื่อระบุจำนวนสมาชิกในแต่ละแถว คอลัมน์ และความลึก การประกาศตัวแปรจะใช้ชื่อเพียงชื่อเดียวตามด้วยเครื่องหมาย Square brackets ([ ]) คร่อมค่าตัวเลขตามจำนวนที่บอกจำนวนแถว คอลัมน์ และความลึกของข้อมูลที่ต้องการไปเรื่อย ๆ โดยมีรูปแบบดังนี้

รูปแบบ

```
type array_name[size1][size2] ... [sizeN];
```

หรือ

```
type array_name[size1][size2] ... [sizeN] = { value_list };
```

คำอธิบาย

type คือ ชนิดของข้อมูล เช่น int, float, char เป็นต้น

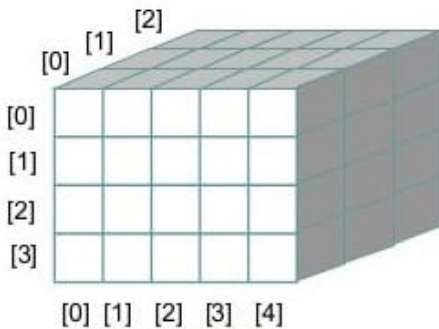
array_name คือ ชื่อตัวแปรอาร์เรย์สองมิติหรือหลายมิติ

size1, size2, ... sizeN คือ จำนวนข้อมูลในอาร์เรย์มิติที่ 1, มิติที่ 2 จนถึง มิติที่ N

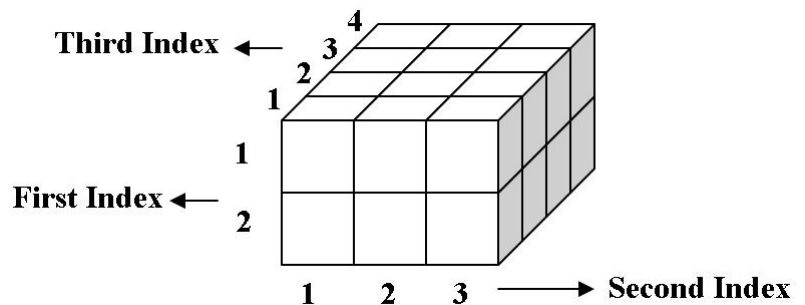
ค่าเริ่มต้นแต่ละมิติจะเริ่มที่ 0

value_list คือ การกำหนดค่าเริ่มต้นให้กับข้อมูลในอาร์เรย์ ถ้ามีข้อมูลหลายตัวจะต้องแยกกันโดยใช้เครื่องหมายคอมม่า (,) คั่นไว้

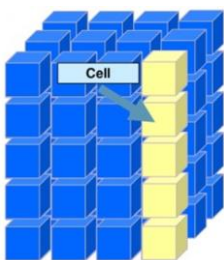
ตัวอย่างรูปแบบอาร์เรย์ 3 มิติ

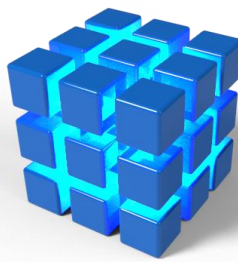
3-D Array, with size 4x5x3.

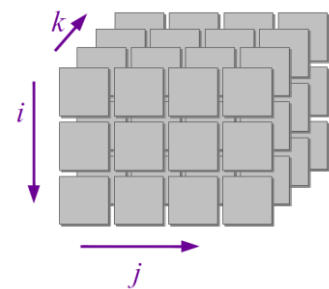
3-D Array, with size 2x3x4.

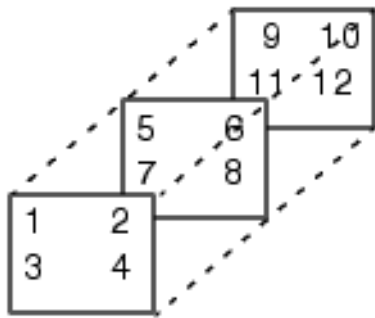
3-D Array, with size 5x4x3.

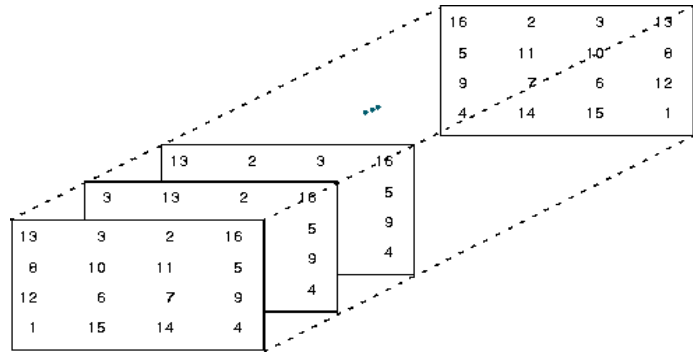
3-D Array, with size 3x3x3.

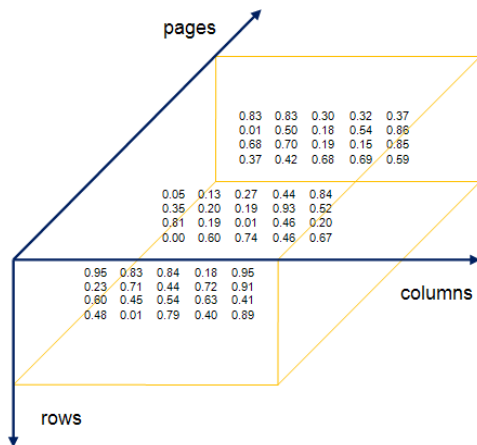
3-D Array, with size 3x4x4.

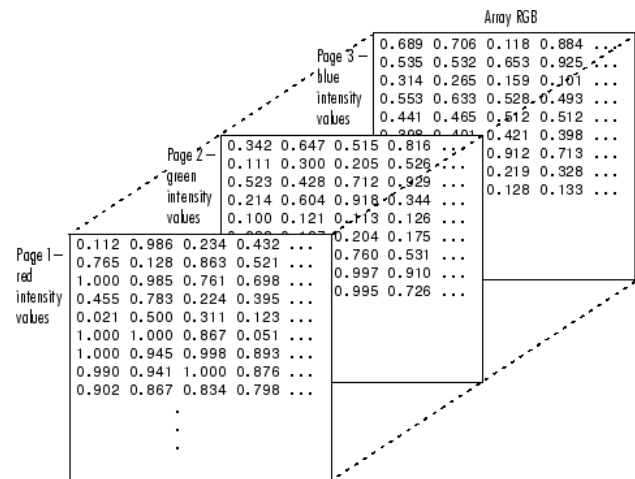
3-D Array, with size 2x2x3.

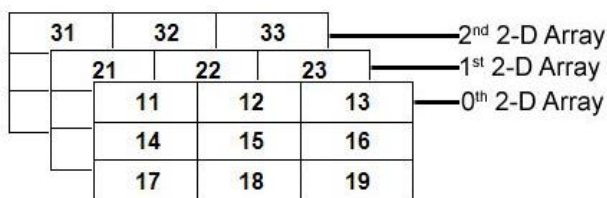
3-D Array, with size 4x4x[...]

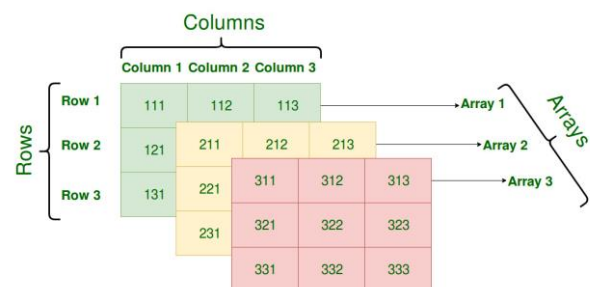
3-D Array, with size 4x5x3.

3-D Array, with size [...x...x3.

3-D Array, with size 3x3x3

3-D Array, with size 3x3x3

การอ้างอิงถึงข้อมูลในตัวแปรอาร์เรย์สามมิติ

ตัวแปรอาร์เรย์สามมิติเป็นตัวแปรที่เก็บข้อมูลเป็นชุด ดังนั้นภายในตัวแปรอาร์เรย์จึงประกอบไปด้วยข้อมูลหลายค่า การจะเข้าถึงข้อมูลตัวใดตัวหนึ่งในตัวแปรอาร์เรย์สามมิติจึงต้องมีการเฉพาะ นั่นก็คือ การระบุ**บุนต์เก้ซ** (Index) หรือตัวเลขแสดงตำแหน่งแถว (Row) คอลัมน์ (Column) และความลึก (Depth) ของข้อมูลภายในเครื่องหมาย Square brackets ([ ]) ต่อท้ายชื่อตัวแปรอาร์เรย์สามมิติ ยกตัวอย่างเช่น `n[3][4][2]` , `x[2][3][5]` , `score[4][40][5]` เป็นต้น

โดยวิธีการระบุ**บุนต์เก้ซ** (Index) ของตัวแปรอาร์เรย์สามมิติ **ตำแหน่งแรก**ของตัวเลขจะแสดงตำแหน่งแถว (Row) **ตำแหน่งที่สอง**ของตัวเลขจะแสดงตำแหน่งคอลัมน์ (Column) และ**ตำแหน่งที่สาม**ของตัวเลขจะแสดงตำแหน่งความลึก (Depth) ของข้อมูล ในตัวแปรอาร์เรย์ทุกตัวจะมี**บุนต์เก้ซ** (index) เริ่มต้นเป็น 0

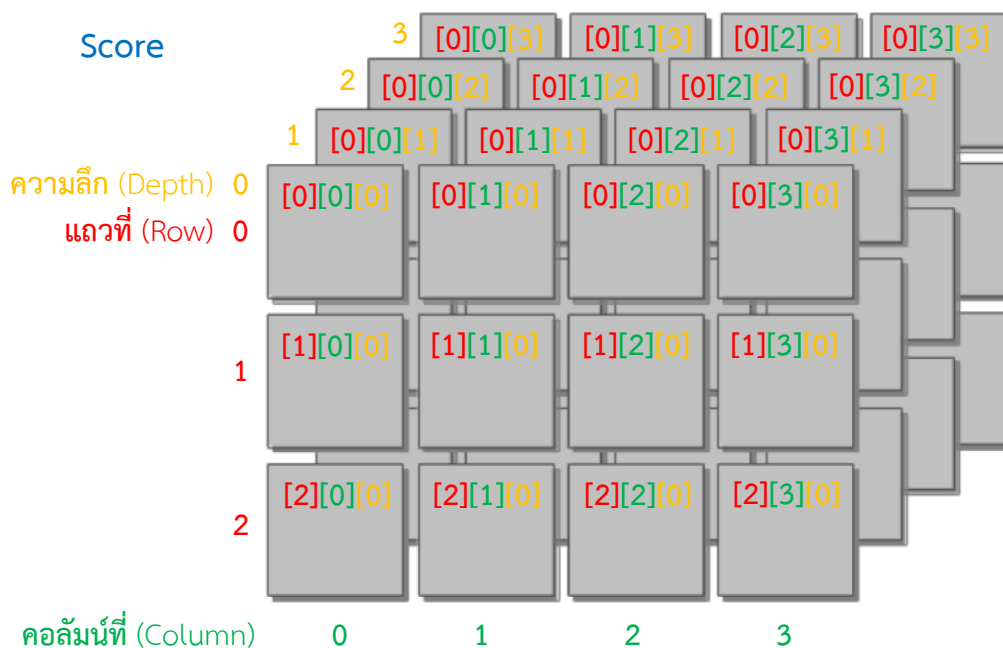

ตัวอย่างการอ้างอิงถึงข้อมูลในตัวแปรอาร์เรย์สองมิติ

num[1][5][3] ; หมายถึง การอ้างอิงถึงข้อมูลในเซลล์ที่อยู่ในแถวที่ 1 คอลัมน์ที่ 5 และแนวลึกที่ 3 ของตัวแปรอาร์เรย์สามมิติชื่อ num

score[0][3][1] ; หมายถึง การอ้างอิงถึงข้อมูลในเซลล์ที่อยู่ในแถวที่ 0 คอลัมน์ที่ 3 และแนวลึกที่ 1 ของตัวแปรอาร์เรย์สามมิติชื่อ score

temp[4][1][2] ; หมายถึง การอ้างอิงถึงข้อมูลในเซลล์ที่อยู่ในแถวที่ 4 คอลัมน์ที่ 1 และแนวลึกที่ 2 ของตัวแปรอาร์เรย์สามมิติชื่อ temp

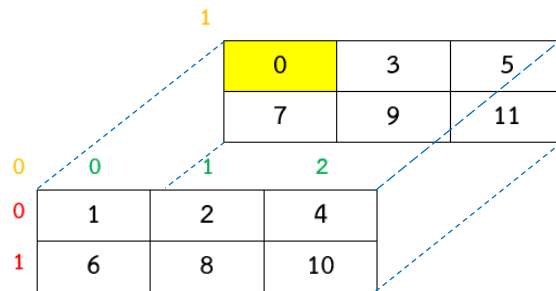
การอ้างอิงถึงตัวแปรอาร์เรย์ 3 มิติ ชื่อ Score สำหรับเก็บคะแนนของนักเรียน มีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 48 จำนวน (ขนาด 3x4x4)

ตัวอย่างการประกาศตัวแปรอาร์เรย์ 3 มิติ (แบบไม่มีค่าเริ่มต้น)

```
int    n[5][4][3] ;
int    num[2][10][3] ;
int    score[4][40][5] , salary[8][10][5] ;
float  j[3][3][3] ;
float  hightemp[5][31][2] , frequency[12][10][3] ;
```



```
int x[2][3][2] = {
    {{ 1 }, { 2, 3 }, { 4, 5 }},
    {{ 6, 7 }, { 8, 9 }, { 10, 11 }}
};
```


* หากกำหนดค่าเริ่มต้นของแต่ละแถวไม่ครบทุกหลัก เซลล์ของอาร์เรย์ในหลักที่ไม่ถูกกำหนดจะเก็บค่า 0

** หากไม่กำหนดขนาดของแถวหรือคอลัมน์ โปรแกรมจะคำนวณขนาดของแถวหรือคอลัมน์ให้อัตโนมัติโดยดูจากข้อมูลที่กำหนดมาให้

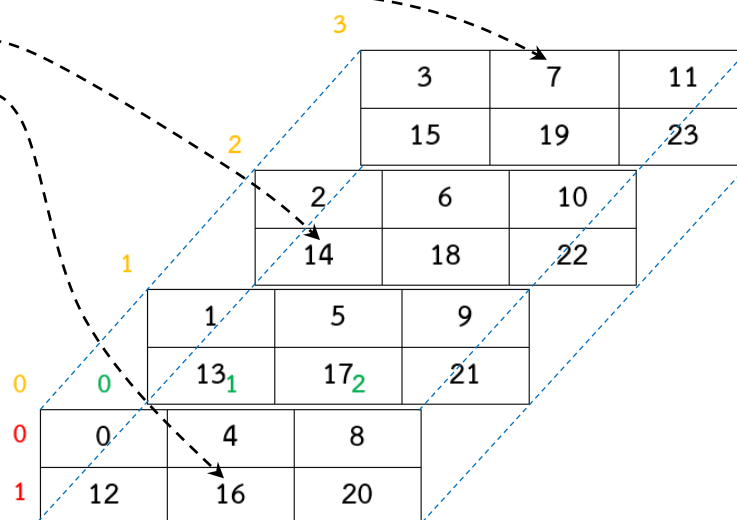
ส่วนการกำหนดค่าของข้อมูลเพื่อนำไปเก็บในตัวแปรอาร์เรย์สามมิติรูปแบบที่สอง ก็คือ การกำหนดค่า (Assignment) เพื่อเก็บลงในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยการระบุอินเด็กซ์ (Index) ของตำแหน่งที่ต้องการ ซึ่งแบบนี้จะเป็นการกำหนดค่าของข้อมูลที่ละค่า ตัวอย่างเช่น

```
int x[2][3][4];
```

```
x[0][1][3] = 7;
```

```
x[1][0][2] = 14;
```

```
x[1][1][0] = 16;
```


การนำอาร์เรย์สามมิติไปใช้กับคำสั่ง printf () และ scanf ()

```
int    n[2][3][4] ;
scanf ("%d", &n[0][1][3]);    // รับค่าจำนวนเต็มนำไปเก็บไว้ในเซลล์แถวที่ 0 คอลัมน์ที่ 1 และแนวลึกที่ 3
                                ของตัวแปรอาร์เรย์สามมิติชื่อ n

scanf ("%d", &n[1][0][2]);    // รับค่าจำนวนเต็มนำไปเก็บไว้ในเซลล์แถวที่ 1 คอลัมน์ที่ 0 และแนวลึกที่ 2
                                ของตัวแปรอาร์เรย์สามมิติชื่อ n

scanf ("%d", &n[1][2][0]);    // รับค่าจำนวนเต็มนำไปเก็บไว้ในเซลล์แถวที่ 1 คอลัมน์ที่ 2 และแนวลึกที่ 0
                                ของตัวแปรอาร์เรย์สามมิติชื่อ n

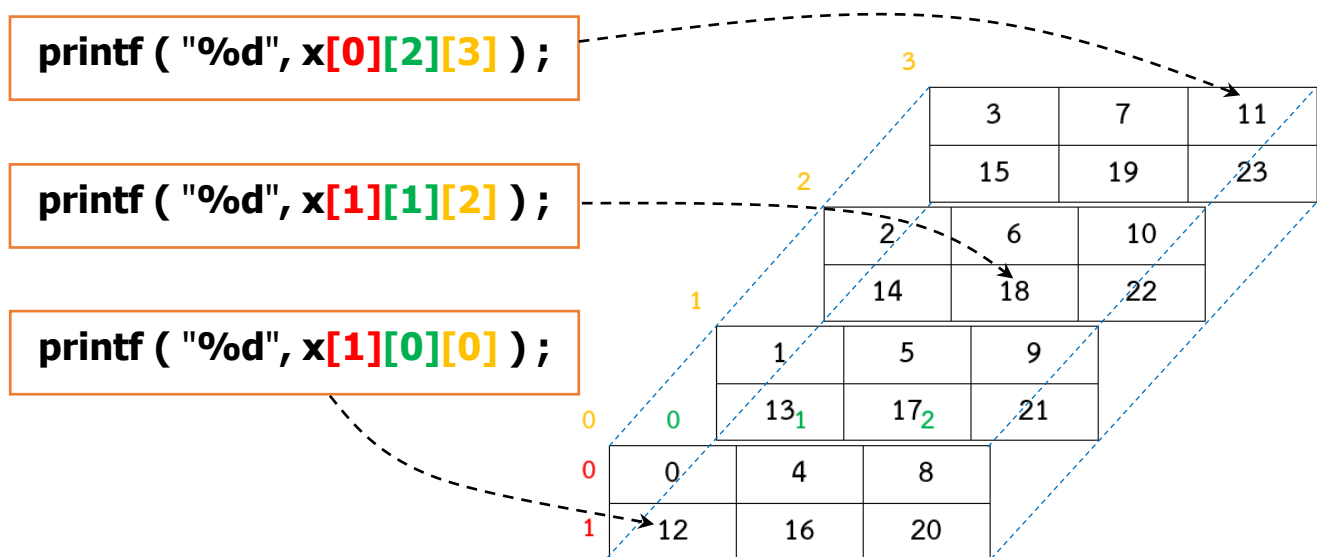
printf ("%d", n[0][0][3]);    // แสดงผลข้อมูลจำนวนเต็มที่เก็บไว้ในเซลล์แถวที่ 0 คอลัมน์ที่ 0 และแนวลึกที่ 3
                                ของตัวแปรอาร์เรย์สามมิติชื่อ n

printf ("%d", n[1][0][2]);    // แสดงผลข้อมูลจำนวนเต็มที่เก็บไว้ในเซลล์แถวที่ 1 คอลัมน์ที่ 0 และแนวลึกที่ 2
                                ของตัวแปรอาร์เรย์สามมิติชื่อ n

printf ("%d", n[1][2][3]);    // แสดงผลข้อมูลจำนวนเต็มที่เก็บไว้ในเซลล์แถวที่ 1 คอลัมน์ที่ 2 และแนวลึกที่ 3
                                ของตัวแปรอาร์เรย์สามมิติชื่อ n
```

เช่น

```
int  x[2][3][4] = {
    { { 0, 1, 2, 3 }, { 4, 5, 6, 7 }, { 8, 9, 10, 11 } },
    { { 12, 13, 14, 15 }, { 16, 17, 18, 19 }, { 20, 21, 22, 23 } }
};
```


ตัวอย่างโปรแกรมตัวแปรอาร์เรย์หลายมิติ

Ex10. โปรแกรมแสดงผลค่าข้อมูลที่เก็บในตัวแปรอาร์เรย์ 3 มิติ

```
#include <stdio.h>
int main()
{
    int i, j, k;
    int x[2][3][2] = {
        { {0,1}, {2,3}, {4,5} },
        { {6,7}, {8,9}, {10,11} }
    };
    for ( i=0; i<2; i++ )
    {
        for ( j=0; j<3; j++ )
        {
            for ( k=0; k<2; k++ )
            {
                printf ("Element at x[%d][%d]%d] = %d\n", i, j, k, x[i][j][k]);
            }
        }
    }
    printf ("\nData items in 3 Dimensional array.\n");
    for ( i=0; i<2; i++ )
    {
        for ( j=0; j<2; j++ )
        {
            for ( k=0; k<3; k++ )
            {
                printf ("%3d ", x[j][k][i]);
            }
            printf ("\n");
        }
    }
    printf ("\n");
    return 0;
}
```

ผลลัพธ์

E:\สอน_hd_5-10-2558\หน่วยที่ 2)\Code_program\unit3\03-10.exe

```
Element at x[0][0]0] = 0
Element at x[0][0]1] = 1
Element at x[0][1]0] = 2
Element at x[0][1]1] = 3
Element at x[0][2]0] = 4
Element at x[0][2]1] = 5
Element at x[1][0]0] = 6
Element at x[1][0]1] = 7
Element at x[1][1]0] = 8
Element at x[1][1]1] = 9
Element at x[1][2]0] = 10
Element at x[1][2]1] = 11
```

Data items in 3 Dimensional array.

```
0  2  4
6  8 10

1  3  5
7  9 11
```

Ex11. โปรแกรมรับข้อมูลตัวเลขจำนวนเต็ม ขนาด $2 \times 3 \times 2$ จำนวน นำไปเก็บในตัวแปรอาร์เรย์ 3 มิติ แล้วแสดงผลทางจอภาพ

```
#include <stdio.h>
int main()
{
    int i, j, k;
    int x[2][3][2];
    for ( i=0; i<2; i++ )
    {
        for ( j=0; j<3; j++ )
        {
            for ( k=0; k<2; k++ )
            {
                printf ("Element at x[%d][%d]%d] = ", i, j, k);
                scanf ("%d", &x[i][j][k]);
            }
        }
    }
    printf ("\nData items in 3 Dimensional array.\n");
    for ( i=0; i<2; i++ )
    {
        for ( j=0; j<2; j++ )
        {
            for ( k=0; k<3; k++ )
            {
                printf ("%3d ", x[j][k][i]);
            }
            printf ("\n");
        }
    }
    printf ("\n");
    return 0;
}
```

ผลลัพธ์

```
Element at x[0][0]0] = 0
Element at x[0][0]1] = 1
Element at x[0][1]0] = 2
Element at x[0][1]1] = 3
Element at x[0][2]0] = 4
Element at x[0][2]1] = 5
Element at x[1][0]0] = 6
Element at x[1][0]1] = 7
Element at x[1][1]0] = 8
Element at x[1][1]1] = 9
Element at x[1][2]0] = 10
Element at x[1][2]1] = 11

Data items in 3 Dimensional array.
  0  2  4
  6  8 10

  1  3  5
  7  9 11
```


ตัวอย่างการประกาศตัวแปรสตริงหรือสายอักขระ (แบบมีค่าเริ่มต้น) สำหรับการกำหนดค่าของข้อมูลเพื่อนำไปเก็บในตัวแปรสตริงหรือสายอักขระสามารถทำได้ 2 รูปแบบ โดยแบบแรกเป็นการกำหนดค่าของข้อมูลทุกตำแหน่งในตัวแปรอาร์เรย์พร้อมกันทีเดียว ซึ่งข้อมูลทั้งหมดจะต้องเขียนภายในเครื่องหมาย { } และคั่นระหว่างข้อมูลแต่ละตัวด้วยเครื่องหมายคอมม่า (,) ตัวอย่างเช่น

```
char str[10] = { 'C', 'a', 't', '\0' };
char text[ ] = { 'H', 'o', 'r', 's', 'e', '\0' };
char sport[ ] = "Football";
char zoo[ ] = "monkey";
```

การเก็บข้อมูลลงในอีลีเมนต์ (Element) หรือ เซลล์ (Cell)

```
char str[10] = { 'C', 'a', 't', '\0' };
```

Index→	str[0]	str[1]	str[2]	str[3]	str[4]	str[5]	str[6]	str[7]	str[8]	str[9]
srt	C	a	t	\0						

```
char text[ ] = { 'H', 'o', 'r', 's', 'e', '\0' };
```

Index→	text[0]	text[1]	text[2]	text[3]	text[4]	text[5]
text	H	o	r	s	e	\0

```
char sport[ ] = "Football";
```

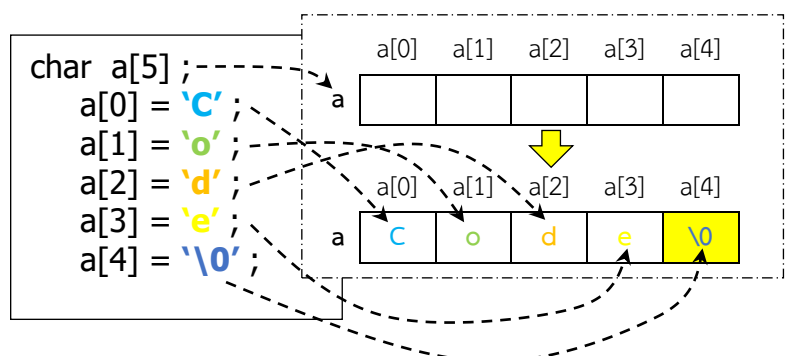
Index→	sport[0]	sport[1]	sport[2]	sport[3]	sport[4]	sport[5]	sport[6]	sport[7]	sport[8]
sport	F	o	o	t	b	a	l	l	\0

```
char zoo[ ] = "monkey";
```

Index→	zoo[0]	zoo[1]	zoo[2]	zoo[3]	zoo[4]	zoo[5]	zoo[6]
zoo	m	o	n	k	e	y	\0

ส่วนการกำหนดค่าของข้อมูลเพื่อนำไปเก็บในตัวแปรอาร์เรย์รูปแบบที่สอง ก็คือ การกำหนดค่า (Assignment) เพื่อเก็บลงในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยการระบุอินเด็กซ์ (Index) ของตำแหน่งที่ต้องการ ซึ่งแบบนี้จะเป็นการกำหนดค่าของข้อมูลที่ละค่า หรือครบทุกค่า ตัวอย่างเช่น

```
str[1] = 'A';
text[0] = 'h';
zoo[0] = 'M';
```


การเก็บข้อมูลลงในอีลีเมนต์ (Element) หรือ เซลล์ (Cell)

str[1] = 'A' ;

Index →	str[0]	str[1]	str[2]	str[3]	str[4]	str[5]	str[6]	str[7]	str[8]	str[9]
str	C	A	t	\0						

text[0] = 'h' ;

Index →	text[0]	text[1]	text[2]	text[3]	text[4]	text[5]
text	h	o	r	s	e	\0

zoo[0] = 'M' ;

Index →	zoo[0]	zoo[1]	zoo[2]	zoo[3]	zoo[4]	zoo[5]	zoo[6]
zoo	M	o	n	k	e	y	\0

การนำข้อมูลสตริงหรือสายอักขระ ไปใช้กับคำสั่ง gets() scanf() และ printf()

สำหรับการรับข้อมูลสตริงทางคีย์บอร์ดนั้นจะใช้ฟังก์ชัน gets() และเมื่อฟังก์ชันนี้ถูกเรียกใช้คอมพิวเตอร์จะรอรับข้อมูลทางแป้นพิมพ์ จนกว่าผู้ใช้จะกดปุ่ม <Enter> ถึงจะเก็บข้อมูลเข้าไปในตัวแปรอาร์เรย์ที่เก็บสตริง

หรือ เราสามารถที่จะรับค่าข้อมูลสตริงจากคีย์บอร์ดแล้วเก็บในอาร์เรย์ของข้อมูลแบบสตริงหรือสายอักขระได้โดยใช้ scanf() และการใช้การกำหนดรหัสรูปแบบข้อมูลเป็น %s (ใช้สำหรับข้อมูลแบบสตริงหรือสายอักขระ) การกรอกข้อมูลข้อมูลแบบสตริงหรือสายอักขระ ความยาวของข้อมูลนั้นต้องไม่เกินขนาดของอาร์เรย์ที่ประกาศไว้

นอกจากนั้น การใช้คำสั่งในอาณัติที่รับค่าตัวแปรของคำสั่ง scanf() จะแตกต่างจากที่ผ่านมา คือ **จะไม่มีตัวดำเนินการ &** ที่ใช้แสดงตำแหน่งบนหน่วยความจำของตัวแปรกำกับอยู่หน้าตัวแปร เนื่องจากชื่อของตัวแปรแล้วลำดับในการประกาศตัวแปรแบบสตริงหรือสายอักขระ หมายถึง ตำแหน่งบนหน่วยความจำของสมาชิกตัวแรกของแถวลำดับ ดังนั้นจึงไม่ต้องใช้ตัวดำเนินการ & เพื่อบอกตำแหน่งบนหน่วยความจำของตัวแปร ดังตัวอย่าง

```
char name[20] ;
```

```
scanf ("%s", name) ; // รับค่าข้อมูลทางแป้นพิมพ์แบบสตริงแล้วนำไปเก็บในตัวแปรอาร์เรย์ชื่อ name
```

หรือ

```
gets (name) ; // รับค่าข้อมูลทางแป้นพิมพ์แบบสตริงแล้วนำไปเก็บในตัวแปรอาร์เรย์ชื่อ name
```

```
printf ("%s", name) ; // แสดงผลข้อมูลแบบสตริงที่เก็บไว้ในตัวแปรอาร์เรย์ชื่อ name ออกทางจอภาพ
```

หรือ

```
printf ("%c", name[0]) ; // แสดงผลข้อมูลหนึ่งตัวอักขระที่เก็บไว้ในเซลล์อินเด็กซ์ที่ 0 ของตัวแปรอาร์เรย์ชื่อ name
```

ตัวอย่างโปรแกรมข้อมูลแบบสตริงหรือสายอักขระ

Ex12. โปรแกรมแสดงข้อมูลแบบสตริงหรือสายอักขระที่เก็บในตัวแปร (ใช้รหัสรูปแบบข้อมูล %s)

```
#include <stdio.h>
```

```
int main()
```

```
{
```

```
    char str[10] = { 'N', 'a', 'n', 'g', 'r', 'o', 'n', 'g', '\0' };
```

```
    printf ("Data items in array.\n");
```

```
    printf ("%s", str);
```

```
    return 0;
```

```
}
```

	str[0]	str[1]	str[2]	str[3]	str[4]	str[5]	str[6]	str[7]	str[8]	str[9]
str	N	a	n	g	r	o	n	g	\0	

ผลลัพธ์

```
E:\สำรอง_hd_5-10-2558\เนื้อหา C (พจน 2)\Code_program\unit3\03-12.exe
Data items in array.
Nangrong
-----
Process exited after 0.08378 seconds
Press any key to continue . . .
```

Ex13. โปรแกรมแสดงข้อมูลแบบสตริงหรือสายอักขระที่เก็บในตัวแปร (ใช้รหัสรูปแบบข้อมูล %c)

```
#include <stdio.h>
```

```
int main()
```

```
{
```

```
    int i;
```

```
    char str[10] = { 'N', 'a', 'n', 'g', 'r', 'o', 'n', 'g', '\0' };
```

```
    printf ("Data items in array.\n");
```

```
    for ( i=0; i<10; i++ )
```

```
    {
```

```
        printf ("%c", str[i]);
```

```
    }
```

```
    return 0;
```

```
}
```

	str[0]	str[1]	str[2]	str[3]	str[4]	str[5]	str[6]	str[7]	str[8]	str[9]
str	N	a	n	g	r	o	n	g	\0	

ผลลัพธ์

```
E:\สำรอง_hd_5-10-2558\เนื้อหา C (พจน 2)\Code_program\unit3\03-13.exe
Data items in array.
Nangrong
-----
Process exited after 0.1535 seconds
Press any key to continue . . .
```

Ex14. โปรแกรมรับข้อมูลชื่อที่เป็นสตริง แล้วแสดงผลออกทางจอภาพที่ละเซลล์

```
#include <stdio.h>
```

```
int main()
```

```
{
```

```
    int i;
```

```
    char str[30];
```

```
    printf ("Input your name = ");
```

```
    gets(str);
```

```
    printf ("\nMy name is ");
```

```
    for ( i=0; str[i] ; i++ )
```

```
    {
```

```
        printf ("%c", str[i]);
```

```
    }
```

```
    return 0;
```

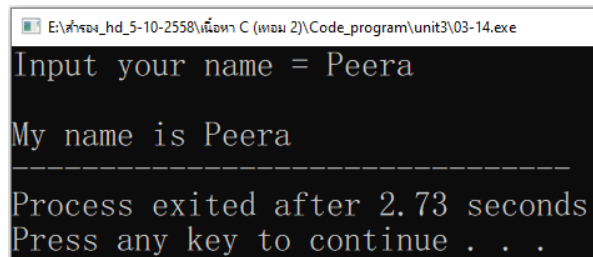
```
}
```

	str[0]	str[1]	str[2]	str[3]	str[4]	str[5]	str[6]	str[7]	...	str[29]
str										
	str[0]	str[1]	str[2]	str[3]	str[4]	str[5]	str[6]	str[7]	...	str[29]
str	P	e	e	r	a	\0				

```
// scanf ("%s", str); or gets(str);
```

```
// str[i] or i<30
```

ผลลัพธ์


```
E:\สอน_hd_5-10-2558\เนื้อหา C (พอม 2)\Code_program\unit3\03-14.exe
Input your name = Peera
My name is Peera
-----
Process exited after 2.73 seconds
Press any key to continue . . .
```

จากโปรแกรมในตัวอย่างที่ EX14. จะเห็นว่าการรับข้อมูลสตริงเข้าไปนั้นก็คืออาร์เรย์ของตัวอักษร ซึ่งจะพบว่าเราสามารถนำอาร์เรย์มาพิมพ์ที่ละเซลล์ได้ และถ้าสังเกตคำสั่ง for ในโปรแกรมจะเห็นว่าในส่วนที่ใช้ตรวจสอบเงื่อนไขจะเป็น str[i] ก็เนื่องจาก str[i] ถ้ามีตัวอักษรอยู่จะถือว่ามีความเป็นจริง แต่ถ้า str[i] ไม่มีตัวอักษรอยู่จะถือว่ามีความเป็นเท็จ ดังนั้นค่า i จะนับไปเรื่อย ๆ เพิ่มขึ้นทีละหนึ่งไปจนถึงตำแหน่งที่ str[i] ไม่มีตัวอักษรเก็บอยู่

Ex15. โปรแกรมรับข้อความที่เป็นสตริงแล้วเข้ารหัสซีซาร์ (Caesar cipher) แล้วแสดงผลข้อความที่เข้ารหัสออกทางจอภาพ (ถ้ากรอก A จะเข้ารหัสเป็น D, ถ้ากรอก b จะเข้ารหัสเป็น e เป็นต้น)

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
int main()
{
    int i;
    char decode[30];
    printf ("Enter text to encrypt : ");
    gets(decode);
    system ("cls");
    printf ("unCrypt = %s\n", decode);
    printf ("Crypted = ");
    for (i=0; i<30; i++)
    {
        decode[i] = decode[i]+3;
        printf ("%c", decode[i]);
    }
    return 0;
}
```

	str[0]	str[1]	str[2]	str[3]	str[4]	str[5]	str[6]	str[7]	...	str[29]
str										

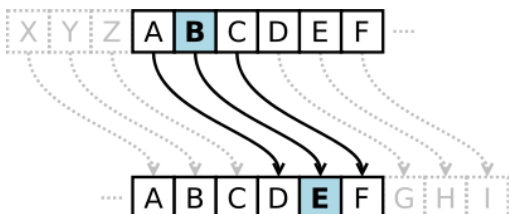
	str[0]	str[1]	str[2]	str[3]	str[4]	str[5]	str[6]	str[7]	...	str[29]
str	S	c	h	o	o	l	\0			

ผลลัพธ์

```
unCrypt = School
Crypted = Vfkrro♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥
Process exited after 4.252 seconds with return value 0
Press any key to continue . . .
```

`system ("cls");` เป็นคำสั่งที่ใช้ในการเคลียร์หน้าจอ (Clear screen) ซึ่งถ้าจะใช้งานคำสั่งล้างหน้าจอจะต้องเรียกใช้ฟังก์ชันซึ่งจะเก็บอยู่ใน “`stdlib.h`” ซึ่งจะต้องเรียกใช้โดยการเพิ่ม `#include <stdlib.h>`

รหัสซีซาร์ (Caesar cipher) ในทางด้านวิทยาการเข้ารหัสลับ หรือเป็นที่รู้จักกันในชื่ออื่นว่า shift cipher Caesar's code หรือ Caesar shift เป็นเทคนิคการเข้ารหัสที่ง่ายและแพร่หลายที่สุด โดยใช้หลักการแทนที่ตัวอักษร ซึ่งในแต่ละตัวอักษรที่อยู่ในข้อความจะถูกแทนที่ด้วยตัวอักษรที่อยู่ลำดับถัดไปตามจำนวนตัวอักษรที่แน่นอน อย่างเช่น แปลงตัวอักษรไป 3 ตัว อักษร "A" ก็จะถูกแทนที่ด้วยอักษร "D" การเข้ารหัสแบบดังกล่าวตั้งชื่อตามจูเลียส ซีซาร์ ซึ่งคิดค้นขึ้นเพื่อการติดต่อสื่อสารกับแม่ทัพนายกองของเขา

รูปแบบการเข้ารหัสแบบซีซาร์ใช้หลักการแทนที่ตัวอักษร จากตัวอย่างแสดงให้เห็นถึงการแทนที่ตัวอักษรด้วยตัวอักษรที่อยู่ถัดไป 3 ตัว ดังนั้นตัวอักษร "A" จะถูกแทนที่ด้วย "D" และ "B" จะถูกแทนที่ด้วย "E" ไปเรื่อย ๆ

ฟังก์ชันเกี่ยวกับสตริง

ในการเขียนโปรแกรมด้วยภาษาซี มีฟังก์ชันเกี่ยวกับสตริงที่น่าสนใจอยู่หลายฟังก์ชัน โดยฟังก์ชันต่าง ๆ จะเก็บอยู่ใน “string.h” ฟังก์ชันดำเนินการกับสตริงที่น่าสนใจ มีดังนี้

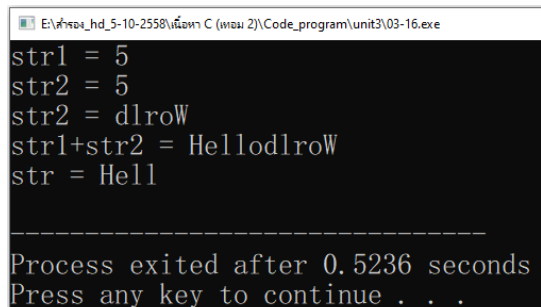
คำสั่ง	ใช้สำหรับ
strlen(str)	หาความยาวของสตริงหรือสายอักขระ จะได้ตัวเลขจำนวนเต็มออกมา
strlwr(str)	เปลี่ยนสตริงให้เป็นตัวพิมพ์เล็ก
strupr(str)	เปลี่ยนสตริงให้เป็นตัวพิมพ์ใหญ่
strrev(str)	กลับตัวอักษรในสตริงจากซ้ายไปขวา
strcpy(str1,str2)	คัดลอกสตริง str2 ไปให้ตัวแปร str1
strncpy(str1,str2,n)	คัดลอกสตริง str2 ไปให้ตัวแปร str1 เป็นจำนวน n ตัว
strcat(str1,str2)	เชื่อมต่อสตริง str2 เข้ากับส่วนท้ายของสตริง str1
strcmp(str1,str2)	เปรียบเทียบสตริงของตัวแปร str1 กับ str2 ถ้าเท่ากันจะคืนค่า 0 ออกมา

เมื่อ str, str1 และ str2 เป็นตัวแปรสตริงหรือสายอักขระใด ๆ

Ex16. โปรแกรมแสดงการใช้ฟังก์ชันเกี่ยวกับสตริง

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>
int main()
{
    char str1[12] = "Hello";
    char str2[12] = "World";
    char str3[12];
    printf ("str1 = %d\n", strlen(str1));
    printf ("str2 = %d\n", strlen(str2));
    printf ("str2 = %s\n", strrev(str2));
    printf ("str1+str2 = %s\n", strcat(str1,str2));
    strncpy(str3, str1, 4);
    printf ("str = %s\n", str3);
    return 0;
}
```

ผลลัพธ์


```
E:\ฟรอม_hd_5-10-2558\เนื้อหา C (เล่ม 2)\Code_program\unit3\03-16.exe
str1 = 5
str2 = 5
str2 = dlroW
str1+str2 = HellodlroW
str = Hell
-----
Process exited after 0.5236 seconds
Press any key to continue . . .
```

การสุ่ม/ เกมทายตัวเลขจากการสุ่ม `ran()`

การเข้ารหัส/ ทายบัตรเครดิต

ใบงานหน่วยที่ 3

ตัวแปรชนิดอาร์เรย์และสตริง

โจทย์ปัญหาโดยใช้ตัวแปรอาร์เรย์ 1 มิติ หรือแถวลำดับ

1. จงเขียนโปรแกรมรับค่าตัวเลขจำนวนเต็มบวกไปเก็บในอาร์เรย์ 5 จำนวน จากนั้นให้โปรแกรมหาค่าผลรวมและค่าเฉลี่ยของข้อมูลทั้งหมด

Input	Output
20 15 30 12 11	Sum = 88 Average = 17.6
45 17 22 13 37	Sum = 134 Average = 26.8

2. จงเขียนโปรแกรมรับค่าตัวเลขจำนวนเต็มบวกไปเก็บในอาร์เรย์ 5 จำนวน จากนั้นให้โปรแกรมหาค่าผลรวมและค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด

Input	Output
20 15 30 12 11	Sum = 88 Average = 17.6 Max = 30 Min = 11
45 17 22 13 37	Sum = 134 Average = 26.8 Max = 45 Min = 13

3. จงเขียนโปรแกรมรับค่าจำนวนเต็มแล้วนำไปเก็บในอาร์เรย์หนึ่งมิติ และสัญลักษณ์ที่จะสร้างแผนภูมิภาพ จากนั้นให้แสดงผลเป็นกราฟในแนวนอน

Input	Output
5 *	Value Histogram
10	10 *****
20	20 *****
16	16 *****
20	10 *****
12	12 *****
6 #	Value Histogram
5	5 #####
1	1 #
8	8 #####
12	12 #####
4	4 #####
20	20 #####

4. จงเขียนโปรแกรมเพื่อรับค่าจำนวนเต็ม 5 เก็บในอาร์เรย์หนึ่งมิติ แสดงจำนวนเต็มทีกรอกทั้งหมด และแสดงตำแหน่ง Index Number ของอาร์เรย์ที่ข้อมูลที่มีค่ามากที่สุดและน้อยที่สุด

Input	Output
20 15 30 12 11	Hi = 2 Low = 4
45 17 22 13 37	Hi = 0 Low = 3

5. ข้อมูลที่กำหนดให้ `int arr[10]={ 4, 3, 5, 2, 7, 9, 8, 1, 3, 12 }`; จงเขียนโปรแกรมสำหรับค้นหาและแสดงตำแหน่ง Index Number ของอาร์เรย์แรกที่พบข้อมูลที่เก็บอยู่ในอาร์เรย์

Input	Output
find ?: 7	7 : 4
find ?: 12	12 : 9
find ?: 3	3 : 1

6. จงเขียนโปรแกรมรับค่าตัวเลขจำนวนเต็ม 10 จำนวน แล้วจัดเรียงข้อมูล 10 จำนวนนี้จากน้อยไปหามาก (Ascending) แสดงผลทางจอภาพ และแสดงค่าน้อยที่สุด 2 ลำดับแรก

Input	Output
11 21 35 8 42 55 31 28 17 32	8 11 17 21 28 31 32 35 42 55 8 11

7. จงเขียนโปรแกรมรับค่าตัวเลขจำนวนเต็ม 7 จำนวน แสดงค่ามากที่สุด 3 ลำดับแรก

Input	Output
21 35 42 55 31 17 32	55 42 35

โจทย์ปัญหาโดยใช้ตัวแปรอาร์เรย์ 2 มิติ

8. จงสร้าง Matrix ขนาด 3×4 กรอกข้อมูลลงแต่ละช่อง และคำนวณหาผลรวมในแนวนอน และแนวคอลัมน์ของ Matrix นี้ ดังตัวอย่างผลลัพธ์ต่อไปนี้

	Column 1	Column 2	Column 3	Column 4	Total
Row 1	20	30	10	10	70
Row 2	10	25	5	40	80
Row 3	20	40	30	30	120
Total	50	95	45	80	270

9. วิชาแคลคูลัส 1 มีนักศึกษาอยู่ N คน และมีการสอบย่อยทั้งหมด k ครั้ง โดยที่ $N \leq 1000$ และ $k \leq 5$ อาจารย์ผู้สอนได้ทำการบันทึกคะแนนสอบของนักศึกษาทีละคน คือ นำคะแนนสอบทั้งหมด k ครั้งของนักศึกษาค้นแรกบันทึกลงไปในสมุดก่อน แล้วจึงบันทึกคะแนนนักเรียนคนถัดมาทีละคนในลักษณะเดียวกัน ทั้งนี้อาจารย์ผู้สอนต้องการหาด้วยว่า นักศึกษาที่ทำคะแนนได้สูงสุดนั้นได้คะแนนเท่าใด และมีการสอบย่อยกี่ครั้งที่นักศึกษาค้นดังกล่าวได้คะแนนสูงสุดในการสอบครั้งนั้น ๆ ด้วย ทั้งนี้สมมติให้ผู้ที่ทำคะแนนรวมสูงสุดมีเพียงคนเดียวเท่านั้น

ข้อมูลเข้า

- บรรทัดแรกเป็นเลขจำนวนเต็ม N และ k ตามลำดับ ข้อมูลทั้งสองคั่นด้วยช่องว่าง
- บรรทัดที่สองถึงบรรทัดที่ $N + 1$ เป็นคะแนนสอบของนักศึกษาแต่ละคน หนึ่งคนหนึ่งบรรทัด โดยคะแนนสอบเป็นเลขจำนวนเต็มเรียงจากครั้งที่หนึ่งถึงครั้งที่ k ตามลำดับ คั่นด้วยช่องว่าง

ผลลัพธ์

- บรรทัดแรกเป็นเลขจำนวนเต็มแสดงคะแนนรวมสูงสุด
- บรรทัดที่สองคือจำนวนการสอบที่นักศึกษาค้นที่ทำคะแนนรวมดีที่สุดได้คะแนนสูงสุด

Input	Output
4 3 5 7 8 7 3 9 8 6 9 1 2 3	23 2
3 4 5 6 8 8 9 1 2 9 1 7 8 4	27 1

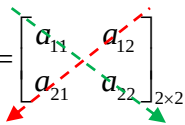
10. จงเขียนโปรแกรมรับตัวเลขจำนวนเต็ม ตามขนาด 2×2 ที่กำหนด นำไปเก็บในตัวแปรอาร์เรย์ 2 มิติ แล้วให้แสดงผลดีเทอร์มิแนนต์ของเมทริกซ์ (Determinant) ของข้อมูลที่รับเข้าไปออกทางจอภาพ

A เป็นเมทริกซ์ขนาด $n \times n$ ดีเทอร์มิแนนต์ของ A เขียนแทนด้วย $\det(A)$

ตัวอย่าง เช่น $A = \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ 2 & 4 \end{bmatrix}_{2 \times 2}$

$$\begin{aligned}\det(A) &= (3)(4) - (1)(2) \\ &= 12 - 2 \\ &= 10\end{aligned}$$

วิธีคิด $\det(A)$

$$\det(A) = a_{11}a_{22} - a_{12}a_{21}$$

Input	Output
3 2 4 5	7
8 4 -2 3	32

11. จงเขียนโปรแกรมรับตัวเลขจำนวนเต็ม ตามขนาดเมทริกซ์จัตุรัส (Square Matrix) ที่มีจำนวนแถวและหลักเท่ากัน นำไปเก็บในตัวแปรอาร์เรย์ $n \times n$ มิติ แล้วให้แสดงผลว่าเป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์ (Identity Matrix) ของข้อมูลที่รับเข้าไปออกทางจอภาพ

A เป็นเมทริกซ์ขนาด $n \times n$ ดีเทอร์มิแนนต์ของ A เขียนแทนด้วย $\det(A)$

ตัวอย่าง เช่น $A = \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ 2 & 4 \end{bmatrix}_{2 \times 2}$

$$\begin{aligned}\det(A) &= (3)(4) - (1)(2) \\ &= 12 - 2 \\ &= 10\end{aligned}$$

12. จงเขียนโปรแกรมรับตัวเลขจำนวนเต็ม ตามขนาด 3×3 ที่กำหนด นำไปเก็บในตัวแปรอาร์เรย์ 2 มิติ แล้วให้แสดงผลดีเทอร์มิแนนต์ของเมทริกซ์ (Determinant) ของข้อมูลที่ได้รับเข้าไปออกทางจอภาพ

A เป็นเมทริกซ์ขนาด $n \times n$ ดีเทอร์มิแนนต์ของ A เขียนแทนด้วย $\det(A)$

ตัวอย่าง เช่น $A = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 2 \\ 2 & 1 & 1 \\ 1 & 3 & 2 \end{bmatrix}_{3 \times 3}$

$$\begin{aligned} \det(A) &= (1)(1)(2) + (-1)(1)(1) + (2)(2)(3) - (2)(1)(1) - (1)(1)(3) - (-1)(2)(2) \\ &= 2 - 1 + 12 - 2 - 3 + 4 \\ &= 12 \end{aligned}$$

วิธีคิด $\det(A)$

$$\det(A) = \begin{vmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{vmatrix}$$

$$\det(A) = a_{11}a_{22}a_{33} + a_{12}a_{23}a_{31} + a_{13}a_{21}a_{32} - a_{31}a_{22}a_{13} - a_{32}a_{23}a_{11} - a_{33}a_{21}a_{12}$$

Input	Output
1 -1 2 2 1 1 1 3 2	12
1 0 2 -2 2 1 1 4 3	-18

การพัฒนาโจทย์สำหรับประยุกต์ใช้อาเรย์ 2 มิติ

13. จงเขียนโปรแกรมรับค่าตัวเลขจำนวนเต็มของอาเรย์ 3×4 แล้วแสดงค่าทั้งหมดออกมาในแถวเดียว

Input	Output
1 0 12 -1 7 -3 2 5 -5 -2 2 -9	1 0 12 -1 7 -3 2 5 -5 -2 2 -9
8 0 2 -2 -2 4 1 7 1 4 3 0	8 0 2 -2 -2 4 1 7 1 4 3 0

14. จงเขียนโปรแกรมรับค่าตัวเลขจำนวนเต็มของอาเรย์ 3×4 แล้วให้เรียงลำดับข้อมูลโดยอ้างอิงจากคอลัมน์แรก เรียงจากน้อยไปมาก และให้ข้อมูลแต่ละแถวขยับตามทั้งแถว

Input	Output
1 0 12 -1 7 -3 2 5 -5 -2 2 -9	-5 -2 2 -9 1 0 12 -1 7 -3 2 5
8 0 2 -2 -2 4 1 7 1 4 3 0	-2 4 1 7 1 4 3 0 8 0 2 -2

15. จงเขียนโปรแกรมรับค่าตัวเลขจำนวนเต็มของอาเรย์ 3×4 แล้วให้เรียงลำดับข้อมูลแต่ละแถวของอาเรย์จากน้อยไปมากก่อน จึงเรียงลำดับข้อมูลแต่ละแถวโดยอ้างอิงข้อมูลจากคอลัมน์แรกให้เรียงจากน้อยไปมาก และให้ข้อมูลแต่ละแถวขยับตามทั้งแถว

Input	Output
1 0 12 -1 7 -3 2 5 -5 -2 2 -9	-9 -5 -2 2 -3 2 5 7 -1 0 1 12
8 0 2 -2 -2 4 1 7 1 4 3 0	-2 4 1 7 1 4 3 0 8 0 2 -2

16. จงเขียนโปรแกรมรับค่าตัวเลขจำนวนเต็มของอาเรย์ 3×3 จงเขียนโปรแกรมตรวจสอบว่าอาเรย์นี้เป็น Magic Square หรือไม่ (ผลบวกของแนวตั้ง แนวนอน และแนวทแยงเท่ากันทั้งหมด)

Input	Output
8 1 6 3 5 7 4 9 2	Magic Square.
4 9 2 3 5 7 8 1 6	Magic Square.
7 8 2 3 5 4 9 1 6	Not Magic Square.

17. จงเขียนโปรแกรมรับค่าตัวเลขจำนวนเต็มของอาร์เรย์ 3×3 จงเขียนโปรแกรมตรวจสอบว่าอาร์เรย์นี้เป็นเมทริกซ์สามเหลี่ยมบนหรือไม่ (เมทริกซ์จัตุรัสที่สมาชิกใต้เส้นทแยงมุมหลักเป็นศูนย์ทั้งหมด)

Input	Output
2 1 4 0 6 7 0 0 2	Upper triangular Matrix.
4 9 2 0 0 1 0 1 6	Not Upper triangular Matrix.
7 8 2 0 0 4 0 0 6	Upper triangular Matrix.

18. จงเขียนโปรแกรมรับค่าตัวเลขจำนวนเต็มของอาร์เรย์ 3×3 จงเขียนโปรแกรมตรวจสอบว่าอาร์เรย์นี้เป็นเมทริกซ์สามเหลี่ยมล่างหรือไม่ (เมทริกซ์จัตุรัสที่สมาชิกบนเส้นทแยงมุมหลักเป็นศูนย์ทั้งหมด)

Input	Output
1 0 0 0 6 7 1 0 2	Not lower triangular Matrix.
2 0 0 1 0 0 0 1 7	Lower triangular Matrix.
5 0 0 3 1 0 0 0 6	Lower triangular Matrix.

19. จงเขียนโปรแกรมรับค่าตัวเลขจำนวนเต็มของอาร์เรย์ A และอาร์เรย์ B เป็นเมทริกซ์ขนาด 3×3 จงเขียนโปรแกรมหาค่าเมทริกซ์ $A \times B$

Input	Output
A 2 1 4 0 6 7 0 0 2 B 8 3 3 0 2 9 0 0 1	
A 4 9 2 5 2 7 3 1 6 B 7 8 9 2 6 4 4 3 6	

20. จงเขียนโปรแกรมรับค่าตัวเลขจำนวนเต็มของอาร์เรย์ A ขนาด 3×4 จงเขียนโปรแกรมบวกค่าของเมทริกซ์ทุกตัวเพิ่มอีก 5 โดยจำกัดขอบเขตบนของสมาชิกทุกตัวให้ไม่เกิน 10

Input	Output
2 1 4 3	7 6 9 8
0 6 7 5	5 10 10 10
0 0 2 4	5 5 7 9
7 8 2 0	10 10 7 5
3 5 4 6	8 10 9 10
9 1 6 8	10 6 10 10

21. จงเขียนโปรแกรมรับค่าตัวเลขจำนวนเต็มของอาร์เรย์ A ขนาด 3×3 ที่มีค่าอยู่ระหว่าง 0 – 10 จงนับจำนวนของค่าตัวเลขแต่ละตัวในอาร์เรย์ 2 มิติแล้วแสดงผล

Input	Output
2 1 4	0 3
0 6 6	1 1
0 0 2	2 2
	4 1
	6 2
7 8 1	1 2
8 5 7	5 1
1 8 8	7 2
	8 4

22. จงเขียนโปรแกรมรับค่าตัวเลขจำนวนเต็มของอาร์เรย์ A ขนาด 3×3 ที่มีค่าอยู่ระหว่าง 0 – 255 ค่าใดที่มีค่าน้อยกว่า 128 ให้เปลี่ยนค่าเป็น 0 ถ้าไม่น้อยกว่า 128 ให้เปลี่ยนค่าเป็น 255

Input	Output
128 150 0	255 255 0
33 50 43	0 0 0
200 255 200	255 255 255
52 10 108	0 0 0
134 5 94	255 0 0
120 215 190	0 255 255

- การประมวลผลภาพดิจิทัล (ภาพขาว – ดำ)

23. จงเขียนโปรแกรมรับค่าตัวเลขจำนวนเต็มของอาเรย์ A ขนาด 3×3 ที่มีค่าอยู่ระหว่าง 0 – 255 จงหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าในอาเรย์นี้

Input	Output
128 150 0 33 50 43 200 255 200	
52 10 108 134 5 94 120 215 190	

$$\sqrt{\frac{1}{MN} \sum_{i=0}^{N-1} \sum_{j=0}^{M-1} (I_{ij} - \bar{I})^2}$$

- หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อนำไปใช้ในการประมวลผลภาพ

24. จงเขียนโปรแกรมรับค่าตัวเลขจำนวนเต็มของอาเรย์ A เป็นเมทริกซ์ขนาด 5×5 ที่มีค่าแค่เลข 0 และเลข 1 โดยเลข 0 เป็นพื้นหลัง และเลข 1 เป็นวัตถุ จงหาช่องทั้งหมดที่เป็นเส้นขอบของวัตถุ

Input	Output
1 1 1 1 1 0 1 1 1 1 0 0 0 1 1 0 0 1 1 1 0 0 1 1 0	6
1 1 0 0 0 0 1 1 0 0 1 0 0 1 1 1 0 1 1 0 0 1 1 0 0	10

- การประมวลผลภาพดิจิทัล (การหาเส้นขอบของรูปภาพ)

25. จงเขียนโปรแกรมรับค่าตัวเลขจำนวนเต็มของอาเรย์ A เป็นเมทริกซ์ขนาด 5×5 เปลี่ยนค่าเลข 2 ทั้งหมดให้เป็นเลข 8

Input	Output
1 5 2 2 2 8 2 6 2 2 0 5 2 2 2 2 3 6 2 2 2 4 7 7 0	1 5 8 8 8 8 8 6 8 8 0 5 8 8 8 8 3 6 8 8 8 4 7 7 0
6 5 2 2 3 5 2 6 9 2 7 5 2 2 6 2 3 6 2 2 4 2 2 7 0	6 5 8 8 3 5 8 6 9 8 7 5 8 8 6 8 3 6 8 8 4 8 8 7 0

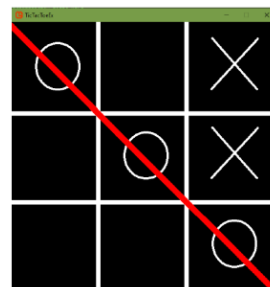
26. จงเขียนโปรแกรมรับค่าตัวเลขจำนวนเต็มของอาเรย์ A เป็นเมทริกซ์ขนาด 5×5 เริ่มจากตำแหน่งบนขวา จงเปลี่ยนค่าเลข 2 ที่ติดกันในทิศบน ล่าง ซ้าย และขวาทั้งหมดให้เป็นเลข 8

Input	Output
1 5 2 2 2 8 2 6 2 2 0 5 2 2 2 2 3 6 2 2 2 4 7 7 0	
6 5 2 2 3 5 2 6 9 2 7 5 2 2 6 2 3 6 2 2 4 2 2 7 0	

โจทย์ฝึกสร้างเกม

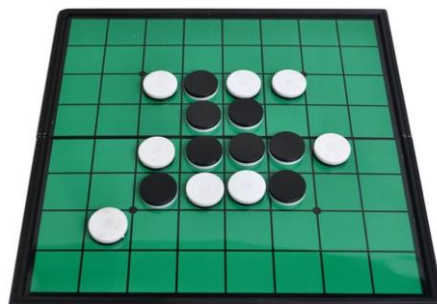
27. จงเขียนโปรแกรมรับค่าตัวเลขจำนวนเต็มของอาเรย์ A เป็นเมทริกซ์ขนาด 3×3 กำหนดให้สร้างเกม Tic-Tac-Toe (โอเอ็กซ์) โดยให้เลข 0 (ศูนย์) แทนช่องว่าง เลข 1 แทน O (โอ) และ -1 แทน X (เอ็กซ์) เกมจะจบเมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งวางหมากได้เรียงกัน 3 ตัวเป็นเส้นตรง หรือไม่มีช่องว่างเหลือให้ลง

Input	Output
1 0 -1 0 1 -1 0 0 1	O Winner.
-1 1 0 0 1 0 -1 -1 -1	X Winner.

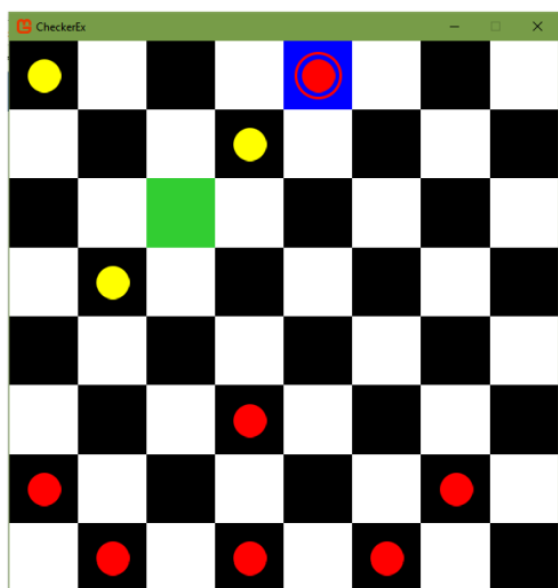
28. กำหนดให้อาเรย์ A เป็นอาเรย์ 2 มิติที่มีขนาด 8×8 กำหนดให้สร้างเกม Othello โดยให้เลข 0 (ศูนย์) แทนช่องว่าง เลข 1 แทน หมากสีดำ และ -1 แทน หมากสีขาว เกมจะจบเมื่อไม่มีช่องว่างเหลือให้ลง และฝ่ายที่มีจำนวนหมากมากกว่าจะชนะ

GoodEasy

29. หมากฮอส...???

โจทย์ปัญหาโดยใช้ตัวแปรอาร์เรย์ 3 มิติ

30. ในการสอบของนักเรียน จำนวน 10 คน มีคะแนนสอบ 3 วิชา ดังตาราง จงเขียนโปรแกรมแสดงผลนักเรียนคน
ที่ได้คะแนนรวมทั้ง 3 วิชาสูงสุด และได้คะแนนรวมสูงที่สุดเท่าใด ทั้งนี้สมมติให้ผู้ที่ทำคะแนนรวมสูงสุดมีเพียงคนเดียวเท่านั้น

นักเรียนคนที่	คะแนนสอบ		
	คณิตศาสตร์ (50 คะแนน)	วิทยาศาสตร์ (50 คะแนน)	ภาษาอังกฤษ (50 คะแนน)
1	25	30	35
2	28	25	32
3	30	29	33
4	29	30	35
5	35	20	37
6	26	31	30
7	20	26	30
8	26	25	24
9	29	30	35
10	26	32	25

31. จากข้อมูลในตารางต่อไปนี้ จงเขียนโปรแกรมเพื่อกรอกคะแนนของนักเรียน จำนวน 5 คน จำนวน 3 รายวิชา แต่ละวิชามีคะแนนการสอบ 2 ครั้ง และให้หาคะแนนเฉลี่ยของการสอบแต่ละครั้ง ทั้ง 3 รายวิชา แล้วแสดงรายงานทางจอภาพดังนี้ (เส้นตารางไม่ต้องแสดง)

นักเรียนคนที่	คะแนนสอบ					
	คณิตศาสตร์		วิทยาศาสตร์		ภาษาอังกฤษ	
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
1	24	25	28	30	20	35
2	26	28	24	25	30	32
3	31	30	30	29	26	33
4	25	29	25	30	30	35
5	30	35	18	20	32	37
รวม	999	999	999	999	999	999
เฉลี่ย	99.99	99.99	99.99	99.99	99.99	99.99

โจทย์ปัญหาโดยใช้ตัวแปรข้อมูลชนิดสตริง

Coming Soon.